

**Pyreneeën 2008 :
Rondom Vall d'Aran**

Dag 1 : Donderdag 03/07/2008 : Gent – Sentein – Forêt de Sentein

Vertrek : 16u50

Aankomst : 18u40

Wandelduur : 1u40

Klimmen : 480m

Dalen : 0m

Het was 3u55 toen mijn wekker ging. Een halfuurtje later stond Nicolas voor de deur, hij had nog een barbecue gehad gisteravond en had vannacht z'n bed zelfs niet gezien. We bolden met de wagen tot in Lille en sprongen daar iets voor zessen op de TGV richting Parijs, waarbij Nicolas z'n ogen stilaan begonnen dichtvallen. Een uurtje later waren we in Paris Nord.

We hadden goed een uur om onze overstap te halen naar Paris Montparnasse. Geen probleem, normaal gezien, maar er waren blijkbaar problemen met de ticket-automaten voor de metro. Een bevoegde verzekerde ons dat het "binnen het halfuur wel gemaakt zou zijn". Maar intussen stonden wij daar wel en tikte de tijd weg, en wie verzekerde ons dat die automaat inderdaad snel gemaakt zou zijn. Stress begon de kop op te steken. Na vijf minuten besloten we dan maar de marginaal uit te hangen en gewoon achter iemands rug door de metropoortjes door te glippen. Hop, de metro op. Het was een lang eind tot Paris Montparnasse, waar we nog goed twintig minuten overhielden voor uiteindelijk onze trein naar Toulouse vertrok.

Van die lange treinrit herrinner ik mij niet zo veel, behalve dat ik vrij veel geslapen heb en Nicolas nog meer. Rond half twee bereikten we Toulouse. We kochten snel een kaartje verder naar Boussens, en konden meteen opnieuw de trein op. De trein zat propvol en met onze grote rugzakken, ijspickel en slecht Frans werden we bijna buitengekeken uit de coupé waar we ons ingewurmd hadden. Gelukkig was het maar een halfuurtje. In Boussens stond de bus naar Saint-Girons ons al op te wachten. Al rond 15u stonden we in dit standje, aan de poort van de Pyreneeën, die echter verborgen bleven in een dik wolkendek.

We maakten een bordje om te liften en vonden er niets beter op dan hier op te schrijven "Pyrénées, merci !". Veel verkeer zou er allicht toch niet tot in Sentein doorrijden. Het leverde in elk geval veel hilariteit op de bij voorbijrijdende auto's. Na goed tien minuten pikte ons uiteindelijk iemand op, een dertiger met een oude, verroeste camionette. Het achterstuk ingericht als slaapruijme en versierd met kindertekeningen. Veel van zeggen was onze chauffeur niet en op de klanken van accordeonmuziek gleden we de bochten door, terwijl de dalen dieper werden en de beboste hellingen indrukwekkender. De man woonde in Lascoux, maar reed speciaal nog een stukje verder door, en zo stonden we om 16u stipt al in Sentein, na een onwezenlijk vlotte reis.

Op het plein voor de plaatselijke lagere school wachtten we nu nog tot in België Nicolas' punten geproclameerd werden. Na een goed halfuur kreeg hij bevrijdend goed nieuws, Bachelordiploma op zak. We reorganiseerden onze rugzak nog een beetje en konden uiteindelijk rond 17u echt op weg. De hemel was nog steeds betrokken met een wolkenbasis rond 1800m, maar voorlopig bleef het in elk geval droog. De eerste kilometers naar Frechendeck liepen nog over het asfalt, langs de woest kolkende Ruisseau d'Isard. Van de weerberichten wist ik dat hier vanochtend veel regen was gevallen. Er werd volop gewerkt aan de elektriciteitsleidingen langs de weg, met het

nodige kabaal. Maar vanaf Frechendeck lieten we elk teken van beschaving definitief achter ons en begonnen over geel-rood-gemarkeerd te klimmen in het Forêt de Sentein, een majestueus beukenbos. Al snel begon het echter opnieuw te regenen en dikke druppels vielen van het bladerdek naar beneden. We liepen door tot in de buurt van Tour de Biros en plantten op een vlak stukje bosgrond de tent neer. Al iets na achten lagen we alletwee in dromenland, we hadden nog veel slaap in te halen.

Dag 2 : Vrijdag 04/07/2008 : Forêt de Sentein – Tuc de Bouc

Vertrek : 9u35

Aankomst : 18u40

Wandeltijd : 4u10

Klimmen : 1315m

Dalen : 200m

Bergpassen : Col d'Auarde (1954m)

Bergtoppen : Pic du Pièle de Mil (2128m), Tuc de Bouc (2275m)

We hadden vanmorgen uiteraard geen wekker gezet en sliepen meer dan 12 uur non-stop. Iets na acht uur werd ik wakker. Af en toe viel er nog een dikke druppel op het tentzeil en ik was bang dat er buiten mist hing. Rond 8u25 hoorde ik dan een helikopter overvliegen en wist ik dat het mooi weer was. Tent openritsen en inderdaad : een volkomen heldere hemel. Het was bijzonder fris geworden vannacht : hier in het bos op niet eens 1200m was het nu 4 graden. Terwijl we aan het inpakken waren passeerden er twee veertigers op weg naar de Refuge d'Araing. Ietsje later waren we zelf vertrekkensklaar, zo rond 9u35.

We klommen nu zelf nog een stuk over het pad naar de refuge omhoog doorheen het beukenbos. Aan onze rechterzijde verschenen voor het eerst de zachte grashellingen laag op de Pic de la Mède (2044m), een opvallende, vooruitgeschoven berg met een steile tandvormige top die de hele dag zeer beeldbepalend zou blijven. De vallei boog nu langzaam af naar het zuiden en met stijgende spanning wachtte ik op een eerste blik op de toppen van de grenskam. Net voor het bereiken van een plateau bij het uitklimmen van het bos kwamen ze in beeld en ik zuchtte diep van opluchting: het viel allemaal nog wel mee van sneeuw, twee warme weken hadden toch nog flink geknaagd aan de enorme hoeveelheden die hier na aanhoudend slecht weer nog aanwezig waren half juni. Ik was er meteen van overtuigd dat we zonder al te veel problemen wel het vooropgestelde parcours zouden kunnen gaan afwerken.

Aan de splitsing van het pad naar de refuge en dat naar de Refuge & Chapelle d'Isard namen we een eerste pauze, waarbij de zonnecreme meteen rijkelijk vloeide. Daarna pikten we het pad naar de Chapelle d'Isard op. We daalden een kort stukje, staken we nog steeds woest stromende Ruisseau d'Isard over en traverseerden daarna over een makkelijk pad onder de Tuc de l'Usclade door naar een groene vlakte aan de Chapelle d'Isard, waar we zo rond 11u10 aankwamen.

Volgens de 1/50000 Mapa Excursionista / Cartes de Randonnées vertrok hier een rechtstreekse route naar Etang de l'Uls, volgens de 1/25000 van IGN die ik op internet had bekeken een pad naar de Col d'Auarde. De waarheid was dat er hier, zoals ik op voorhand wel een beetje had gevreesd, gewoon geen enkel pad of spoor vertrok. We bestudeerden beide hellingen en kozen ervoor om het via de minder steil uitschijnende Col d'Auarde te gaan proberen. We klommen een stukje frontaal in noordelijke richting de helling op om zo in het valleitje terecht te komen dat ons naar de col zou leiden. Er volgde daarna een zeer lastig stuk à l'improviste, waarbij we ons geregeld door laag struikgewas moesten worstelen om te vorderen. Uiteindelijk werd het terrein beter bij

het naderen van een herdershut goed 200m onder de col. Daarna volgde opnieuw een stevig slotstuk langs een kleine kloof, waarbij de grashellingen dikwijls doorsneden waren door kleine rotswandjes. Van een pad of spoor was helemaal geen sprake. Vlak onder de col lag nog een klein sneeuwveldje. De terugblikken werden steeds mooier en rijkten nu al tot de Mont Valier. Het was 13u30 toen we na een zware beklimming de col bereikten. We hadden een hele kluit gehad aan de Col d'Auarde (1954m).

We pauzeerden even en besloten om (nu we toch à l'improviste bezig waren) doorgewoont over de top van de Pic du Pièle de Mil (2128m) te trekken naar het Etang

de l'Uls in plaats van eerst nog een stuk te traverseren en zo de GR10 op te pikken. Het was redelijk steil klimmen, opnieuw dikwijls tussen lage rododendron-achtige struiken met roze bloemen. Eenmaal op de top werden we verrast door een immens uitzicht tot diep in Spanje, met de nog volledig besneeuwde noordflank van het Aneto-massief natuurlijk in een hoofdrol. Ook alle 3000-ers van de Luchonnais waren te zien, eveneens nog met een constante sneeuwbedekking waarvan ik de basis schatte op goed 2500m. In het oosten waren de Pic de Maubermé (2880m) en de Mont Valier (2838m) bakens aan de horizon. In het oosten leek er een stuk minder sneeuw te liggen. We waren intussen alletwee al redelijk moe van het langdurige stappen over ongebaand terrein en moesten inzien dat een topbivak op de Pic de Crabère (2629m) voor vandaag allicht te hoog gegrepen was. In plaats daarvan besloten we om van de Tuc de Bouc (2275m) onze overnachtingsplaats te gaan maken, om toch nog een beetje een topbivak te hebben.

Na een pauze, waarbij regelmatig gieren kwamen overgevlogen, daalden we opnieuw à l'improviste, maar minder steil en over kort gras, af tot het Etang de d'Uls, waar we rond 15u aankwamen. Van hieruit was het enkel nog zo'n 300m klimmen en we maakten er dus een lange luie middag van. Het meer zat vol forellen die regelmatig met een luide plons een sprong boven het wateroppervlak maakten. Terwijl we daar zo lagen krompen de sneeuwveldjes aan de overkant van het meer zienderogen in de warme middagzon. Rond 18u moesten we bij vertrek alletwee vaststellen dat we toch wat te weinig zonnecrème hadden gesmeerd, allebei waren we verbrand op armen en benen.

De klim tot de top van Tuc de Bouc was weer volledig improviseren over redelijk eenvoudige gras- en puinhellingen. Rond kwart voor zeven bereikten we de top, die een prachtig uitzicht bood op de toppen van de Luchonnais, de vallei van Sentein met op de voorgrond alweer die opvallende Pic de la Mède en naar het oosten op de Cirque d'Araing. Er stond nogal wat wind en we besloten de tent op te stellen op de platte top die toch grotendeels uit gras bestond. De zonsondergang was prachtig. Een heerlijke

relaxte avond, maar lenticularisbewolking in het westen kondigde een weersverslechtering aan. Nog even niet aan denken. De eerste dag was zeer geslaagd geweest. Geen mensen gezien onderweg, of iets dat ook maar op hun aanwezigheid zou kunnen wijzen. Of toch, welgeteld één steenmannetje, ergens op weg naar de Col d'Auarde.

Dag 3 : Zaterdag 05/07/2008 : Tuc de Bouc – Lac de Montoliu

Vertrek : 7u05

Aankomst : 15u00

Wandeltijd : 5u50

Klimmen : 1130m

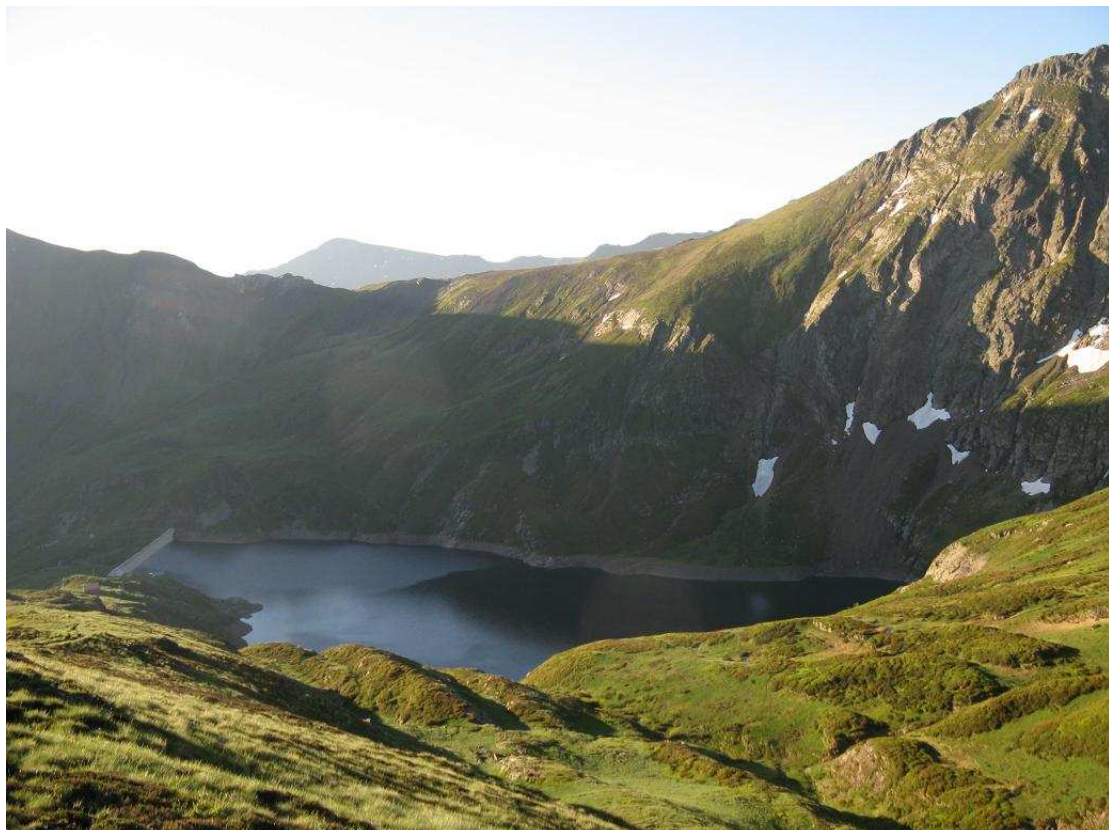
Dalen : 1030m

Bergpassen : Port d'Albe (2460m)

Bergtoppen : Pic du Serre Haute (2705m)

Het had stevig gewaaid vannacht en we hadden alletwee redelijk onrustig geslapen. In de loop van de nacht moest ik er even uit voor een plasje en werd voor een eerste maal overweldigd door de melkweghemel. In Frankrijk was heel wat straatverlichting te zien en in de verte meende ik zelfs Toulouse te ontwaren. Rond 6u stonden we reeds op, we konden toch niet meer slapen. We deden onze inpak terwijl vooral de ochtendkleuren op het nog grotendeels met sneeuw bedekte Perdiguero-massief bijzonder fraai werden. Om 7u05 waren we op pad.

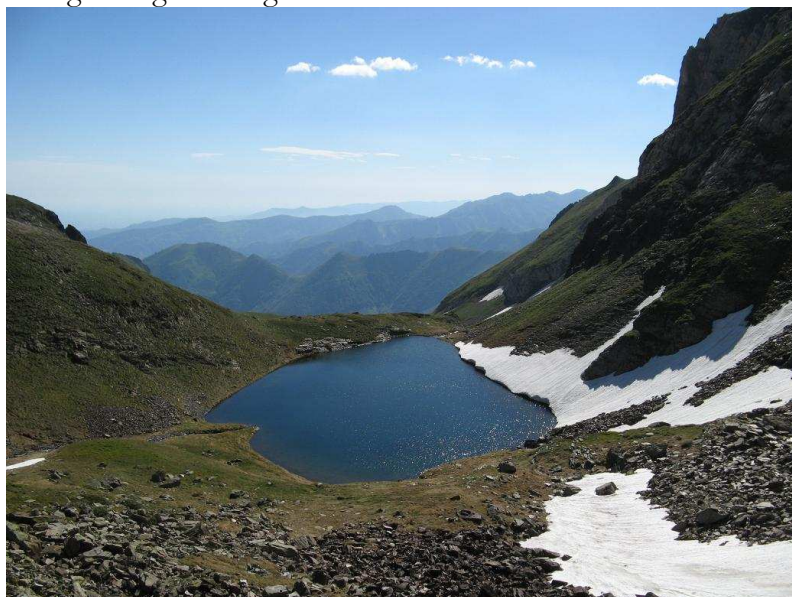
We daalden nog een kort stukje à l'improviste door het gras om al snel de Col d'Auèran (2176m) te bereiken, waar we de GR10 oppikten. Een eenvoudige afdaling met prachtige uitzichten op het Etang d'Araing en de steile noordhellingen van de Tuc de Crabère (2629m) en de Mail de Luzes (2590m), met nog heel wat sneeuwvelden onder de top, voerden ons naar het moderne gebouw van de Refuge d'Araing, waar we al om 7u30 aankwamen. Er zat welgeteld één gast aan de ontbijttafel. Aan de jonge en verdomd goed uitzierende gardienne of er niet toevallig een paar plastic zakken op overschot waren, onze reservezakken waren we beide vergeten. In de refuge waren ze maar al te blij om van wat zakken af te geraken. In informeerde ook nog even naar de toestand aan de noordkant

van de Port d'Albe, en kreeg bevestiging van mijn vermoeden dat hier nog sneeuwvelden aanwezig waren.

Opnieuw over de GR10 klommen we nu eerst nog een stukje door tot de Serre d'Araing, de kam tussen Pic de Har (2424m) en Mail de Luzes (2590m). We vonden allebei snel ons ritme op de gelijkmatige klim en kwamen om 8u50 boven. Van hier hadden we een mooie terugblik op het meer, met daarachter de Tuc de Bouc, waarop we overnacht hadden. Aan de andere kant lagen ver in de diepte de mijngebouwen Bentaillou. Mijn blik richtte zich nu echter vooral op het zuiden ; de Port d'Albe zelf was voorlopig nog niet te zien, maar wel de erg steile noordflank van de Pic de Serre Haute (2705m), een top die ik vanaf de col wou gaan beklimmen. Over de kam zag het er van hieruit erg eenvoudig uit en ik kon zelfs al een steenman op de top ontwaren.

We verlieten nu de GR10, klommen nog even door over de Serre d'Araing en pikten al snel een duidelijk en uitbundig met steenmannen gemarkeerd spoor op dat eerst langzaam, dan een stuk steiler klimmend naar een brede kom ten zuiden van de Mail de Luzes toeliep. Bij het bereiken van deze drempel zagen we de col voor het eerst liggen. Er lagen nog enkele grote sneeuwvelden onder die er van hieruit bijzonder steil uitzagen.

Nu had ik zelf wel stijgijsers en een pickel mee, maar omdat ik Nicolas niet wou verplichten om dat dure materiaal te kopen, had hij dit dus niet mee. Ik vertrouwde er echter op dat ik een spoor zou kunnen stampen dat goed genoeg was om ook hem veilig de sneeuwvelden te doen oversteken.

We omtrokken de kom langs de rechterkant en klommen nu over het puin naar het begin van de sneeuwvelden toe. Links kwam het mooie Etang d'Albe in zicht. Bij het begin van het eerste sneeuwveld bond ik mijn stijgijsers aan en nam mijn pickel ter hand. Dit eerste sneeuwveld was hooguit 30° steil en de sneeuw was al vrij zacht geworden door het warme weer. Veel problemen leverde het dus niet op. Daarna moesten we weer enkele minuten door het puin vooraleer we een steiler 2° en daarna het steilste 3° sneeuwveld bereikten, net onder de col. Dit was toch een 40° steil. Een spoor was er niet en de zekerheid van een pickel was nu toch niet overdreven terwijl ik een zo goed mogelijk spoor stampte voor Nicolas. Dit lukte blijkbaar nogal goed want bijna tegen normaal wandeltempo kwam hij achter mij aangeklommen. Rond 10u30 bereikten we de col.

Terwijl Nicolas beneden wat in z'n boek zat te lezen nam ik het kleine rugzakje en begon zoals gepland aan de Pic de Serre Haute. De klim was een fluitje van een cent, door eenvoudige gras- en puinhellingen bereikte ik vlot in minder dan een half uur de top, vanwaar het uitzicht het volledige gebied bestreek dat de volgende 20 dagen doorkruist zou worden. In het oosten was de Tuc de Maubermé (2880m) allesoverheersend. Het

was de bedoeling ook deze top later vandaag nog te beklimmen. Verder weg waren ook Mont Valier, Mont Roig en zelfs het Estats-massief te zien. Meer naar het zuiden sprongen de Aiguestortes meteen erg in het oog. Er leek nog bijzonder veel sneeuw te liggen in dit massief. Boven de 2600m leek de sneeuwbedekking quasi continu te zijn om de noordhellingen. Verder naar het westen priemden nog twee besneeuwde massieven in de heldere hemel : Het Aneto-Maladeta-massief en het Perdiguero-massief. Veel verder weg meende ik ook de besneeuwde toppen van de Neouvielle te ontwaren, maar zeker was ik daar niet van. In grote delen van de Franse vlakte lag een wolkendeken.

Na een kwartiertje te hebben rondgetuurd op de platte top begon ik terug aan de afdaling. Onderweg merkte ik in de diepte een wandelaar op die eveneens op weg was naar de Port d'Albe. Het was zowat 11u45 toen ik terug beneden stond en even later waren we weer op weg. We liepen rechts rond het Estany d'Albe en bereikten meteen na het meer de een erg steile drempel, waar we werden overweldigd door het prachtige uitzicht op het grote Estanh Long de Liat. Dit meer had ik daarnet vanop de platte top nog niet zien liggen. Er volgde een lastige, steile afdaling over gras en kleine rotswandjes, gelukkig goed met steenmannen gemarkeerd. Na nog een steile traversé bereikten we uiteindelijk een plateau'tje dat we al lang in de gaten hadden, en hier was het door het korte gras heerlijk à l'improviste verder slenteren met geweldige uitzichten op de Maubermé recht voor ons en het brede, groene dal aan de rechterkant. Puur genieten. Ik wist wel waarom ik terug naar de Pyreneeën was gekomen dit jaar. We liepen alletwee zichtbaar te genieten.

Intussen begon het weer wel wat aandacht te vragen; vanuit het westen begon de hemel stilaan te betrekken en stilaan begon ook de cumulusbewolking op te bollen. Bij het naderen van de col ten zuiden van Tuc de Maubermé (duidelijk pad, wit-rood gemarkeerd) besloten we om het zekere voor het onzekere te nemen en deze top over te slaan om zeker droog het Lac de Montoliu te bereiken. Ik deed dit met wat spijt in het hart want de Maubermé blijft voor mij een zeer speciale top, misschien wel een van de meest kenmerkende van de hele Pyreneeën. Van overal in het rond is ze een ware baken aan de horizon. Voor een volgende keer, echter. Er kwamen net een drietal Spanjaarden afgedaald en een beetje jaloers keek ik ze na.

Over wat onoverzichtelijker terrein liepen we nu verder tot uiteindelijk het Lac de Montoliu in zicht kwam, dat nog half bevroren bleek te zijn. We kozen maar voor de directe afdaling in plaats van eerst nog tot de Col d'Urets te lopen en glibberden over een aaneenschakeling van ongevaarlijke sneeuwvelden naar beneden. Het was uiteindelijk rond 15u toen we de noordrand van het meer bereikten. Er was uiteraard geen kat. Veel volk hadden we vandaag niet gezien en dat zou de regel gaan worden deze week. Ik stelde maar meteen de tent op en viel daarna nog een tweetal uur in slaap in het gras.

Na het avondeten begon ik rond 19u30 nog aan een avondwandelingetje naar de mijngebouwen onder de Collada Nera. Zo kon ik meteen ook de beginklim voor morgen even verkennen, en die zag er wel doenbaar op. Al klimmend merkte ik al snel op dat er intussen een mer de nuages gevormd was in het Vall d'Aran. Daarachter zag ik de eerste buien tot ontwikkeling komen boven de Aiguestortes. Het bevroren meer, de sneeuwvelden op de groene hellingen, de wolkenzee, de dreigende wolken in een felblauwe lucht, de laagstaande zon die lange schaduwen trok in het landschap... de contrasten waren magnifiek. Ik merk aan mijn gedrag snel wanneer ik volledig in de ban ben van het natuurlijke schouwspel waar ik als kleine mens in mag rondwandelen. Onrustig zo snel mogelijk van rotspuntje naar rotspuntje klimmen, waar ik denk een

beter of ander uitzicht te hebben. Kriskras over de hellingen. Vanavond was het niet anders.

Aan de mijngebouwen hing een bijna angstaanjagende sfeer. Donkere ruïnes, terwijl de krijssende, gitzwarte kauwen overzoefden. De oude mijngangen stonden grotendeels onder water. Overal druppelde water van de smeltende sneeuwvelden naar beneden. Het was fascinerend om door dit industriële openluchtmuseum midden de bergen rond te lopen. De klok was ik volledig uit de gaten verloren. Het was al rond 21u toen ik terugkeerde naar het meer. Oranje kleurende bergen boven de smeltende ijsplaten. Welk een landschap hadden we vandaag in rondgelopen. Fysiek lijkt alles volledig top. 't Worden weer schone weken in de Pyreneeën.

Dag 4 : Zondag 06/07/2008 : Lac de Montoliu – Cabana de Marimanha

Vertrek : 9u55

Aankomst : 18u10

Wandeltijd : 5u45

Klimmen : 680m

Dalen : 1040m

Bergpassen : Collada Nera (2570m), Port d'Orle (2320m)

Die nacht duurde het niet lang voor ik wakker werd met een herhaaldelijk gebliksem die de tent deed oplichten. Ik snelde snel uit de tent om alle spanlijntjes nog even goed aan te snoeren. Aan de hemel was een fascinerend schouwspel aan de gang : terwijl de melkweg nog prijkte in het zenit, kwam vanuit het zuidwesten een indrukwekkende wolkenmassa

opzetten waarbij ik boven de Aiguestortes bliksemschichten door de donkere lucht zag klieven, die de besneeuwde bergtoppen deden oplichten in een spookachtig licht. Ik bleef enkele minuten kijken en kroop dan weer de tent in wanneer de eerste regendruppels begonnen vallen. Het was het eerste onweer van een lange, onrustige nacht. Minstens drie verschillende onweders trokken over, rond 23u, 1u en 6u. Bij dat laatste onweer besloten we alvast de wekker af te zetten in afwachting van stabielere weer.

Het was uiteindelijk zowat 8u40 toen we wakker schoten van de zon die nu volop op de tent scheen. De hemel zag er nog steeds erg chaotisch uit maar we begonnen toch maar in te pakken. Iets voor tien uur 's morgens, een voor mij erg ongebruikelijk laat vertrek, gingen we op pad. We liepen nog een stukje langs het meer en begonnen dan te klimmen naar de Collada Nera. Zoals ik gisteren ook had gedaan klommen we links van een bedding die nog volledig met sneeuwvelden was opgevuld. Iets onder de mijngebouwen doken we dan toch rechts omlaag om door de losse sneeuw verder te klimmen op een weinig steile helling.

We ploegden langzaam door naar de col toen op enkele meters van de rand van een sneeuwveld plots de grond onder mijn voeten wegzakte. Voor ik goed en wel besepte wat er gebeurde stortte het sneeuwveld ineem en viel ik zowat twee meter naar beneden, in een holte die onder de sneeuw verborgen zat. Ik landde mooi op mijn twee voeten op de een rotspartij en moest aanvankelijk lachen met deze val. Toen ik echter nog eens grondig keek waar ik terecht was gekomen miste mijn hartje toch enkele slagen. Nog geen twee meter verder gaapte tussen de rotsen een enorm gat waar ik de bodem zelfs niet van kon zien. Als ik daar was terechtgekomen.. Goed, het had geen zin om al te lang bij rampscenario's stil te staan. Nicolas, die enkele tientallen meters achter mij aan het klimmen was, stuurde ik toch maar een stukje rond. De sneeuwvelden voor even vermijgend klommen we daarna makkelijk langs een grashelling verder tot op de col.

Het uitzicht aan de oostzijde van de col werd overheerst door de donkere, sobere hellingen aan de noordwestrand van het Vall d'Orle. Her en daar lagen nog half bevroren plassen en meertjes, met aan de andere zijde van het dal enkele opvallende toppen langs de grenskam, zoals de Tuc de Barlonguère (2802m). De Mont Valier zat achter deze top verborgen en was dus voor één keer niet te zien. We namen een korte pauze en begonnen daarna aan de afdaling, opnieuw volledige à l'improviste. Als er al een spoor was, dan raakten we dat kwijt op de lange sneeuwveldpassages.

We trokken naar een met puin gevulde kom net ten noorden van het nog bevroren Estanh Nère deth Horcath, traverseerden nog een stukje naar het oosten en staken dan steil klimmend over het gras in noordelijke richting de Serrat Blanc over. Boven kregen we al snel het kleine meertje (2490m)

ten oosten van de Tuc de Colomers in de gaten, waar we makkelijk hors sentier naartoedaalden. Hier pikten we een rood-wit-gemarkeerde route op, die allicht slechts zeer zelden wordt belopen want een spoor in het gras was er niet.

Het was inmiddels 11u en we namen een eerste pauze. De landschappen waarin we vertoefden waren onvoorstelbaar leeg en kaal, eerder thuishorend ergens in Noord-Zweden of Schotland dan hier in de Centrale Pyreneeën. We volgden nu verder stroomafwaarts de beek en bereikten zo al vrij snel opnieuw een oude mijn, de Mines deth Horcallh. Dit was zonder meer de best bewaarde van alle mijnbouwresten die we al waren tegengekomen. In het gebouw was de gemeenschappelijke ruimte makkelijk terug te vinden door een grote, verroeste kachel die er nog stond. We vonden nog de resten van een trap, die erop wezen dat dit gebouw ooit meerdere verdiepingen moet hebben gehad. Verder waren de mijngangen nog helemaal intact met her en der karretjes. Een spoorlijntje liep helemaal langs de helling tot aan de Port d'Orle. Langs dit spoor zouden wij straks gaan lopen. Enig opzoekingswerk achteraf heeft mij geleerd dat deze zinkmijnen, net als die bij het Lac de Montoliu, gesloten werden helemaal op het einde van de 19^e eeuw (1890 voor Montoliu, 1899 voor de Mines deth Horcath). Ik wil echt niet weten hoe onmenselijk zwaar de werkomstandigheden hier destijds moeten zijn geweest, op bijna 2500m hoogte...

Na een ontdekkingstocht tussen de ruïnes lieten we de mijnen uiteindelijk achter ons en liepen langs het spoorlijntje naar de Port d'Orle. Het was ongelooflijk hoeveel water er was, wel om de 50m liep een beekje naar beneden. Onderweg waren er mooie uitzichten naar het zuiden doorheen het dal, met in de verte de toppen van de westelijke Aiguestortes, waar duidelijk nog steeds buien actief waren. Zelf hielden we het al de hele dag droog, maar lang zou dat niet meer duren... Eenmaal aangekomen op de Port d'Orle liep ik nog snel even over de col en zag een wolkenzee in Frankrijk liggen. Daarna daalden we na een pauze snel het dal in, want de wolken werden stilaan dreigender. Na een halfuurtje begon het te rommelen en even later kwam de regen. Snel liepen we verder doorheen het dal naar beneden. Het echte onweer trok uiteindelijk enkele kilometers zuidelijk van ons voorbij en veel meer dan wat regen kregen we niet te verwerken. Wanneer de wolken stilaan optrokken namen we de tijd om nog eens

achterom te kijken. Het was een prachtig schouwspel. Meerdere grote watervallen donderden van alle kanten het dal in en naar het westen hadden we een geweldige doorkijk in het Vall de Vernatar, met zachte groene hellingen en aan het einde van het dal de met sneeuwvelden

bekleedde toppen van de Serrat de Cardigassos, Tuc de Parros (2727m) en Taula de Parros. Waar de beken die doorheen beide valleien stromen samenkomen zijn er geweldige bivakmogelijkheden.

We volgden verder de rood-wit gemarkeerde route en kwamen nu al snel uit op de pista, die ons verder voerde naar Montgarri. Dit is een kerk midden in de bergen, waar een refuge is naast gebouwd die vooral bij mountainbikers erg in trek schijnt te zijn. Een laatste regenbui waaide over voor we de refuge bereikten. Daarna kwam de zon erdoor en we installeerden ons op het terras. Nu we hier toch waren konden we maar eens informeren of we hier konden douchen, anders zou dat nog eens 4 dagen duren en een beetje hygiëne kan ook geen kwaad. Een luxe-douche werd het, voor 3€. Lekker fris trokken we rond 16u20 terug op pad, onder een nu stilaan uitklarende hemel. We vervolgden de pista tot aan de Puente de Marimanha (0u30), waar we een pad moesten vinden zuidelijk het Vall de Marimanha in. Het koste ons enige moeite om dit te vinden. Het pad vertrekt een 200-tal meter voorbij de brug, klimt eerst een stukje in ZO-richting door het gras en wordt pas bij het bereiken van het bos duidelijk.

We klommen nu tegen een behoorlijk tempo en op voor de streek zeldzaam goed pad verder door het bos. Bivakmogelijkheden dienen zich pas echt aan bij het bereiken van enkele grasvlaktes langs de beek rond 1900m. We besloten echter om eens een kijkje te gaan nemen aan de Cabana de Marimanha, een onbemand hutje op goed 2000m waarvan ik had gelezen dat ze in goeie staat verkeerde. Met enige moeite staken we de woest kolkende beek over (er was nog bijzonder veel water overal, zo vroeg op het seizoen) en klommen door het gras verder naar de hut. Het was iets na zessen toen we er aankwamen, onder een hemel die nu quasi volledig helder was geworden. De hut was inderdaad bijzonder proper. Op de betonnen vloer is er slaapplek voor drie, hooguit vier personen. We twijfelden niet, rolden ons matje uit en genoten in de warme avondzon nog lang van het geweldige uitzichten doorheen het dal op de toppen langs de grenskam. Achter ons grijnsden de bergen die we morgen zouden oversteken.

Dag 5 : Maandag 07/07/2008 : Cabana de Marimanha – Estanyola del Clot de Moredo

Vertrek : 7u20

Aankomst : 15u

Wandeltijd : 6u00

Klimmen : 1250m

Dalen : 1030m

Bergpassen : Coll d'Airoto (2510m), Collado del Clot de Moredo (2429m)

Bergtoppen : Pic de Moredo (2750m)

We hadden beiden heerlijk geslapen in de mooie cabane. Toen we rond 6u30 de deur opentrokken dobberden in het zuiden nabij de Tuc de Marimanha enkele onschuldige wolken door een voor de rest helderblauwe hemel. Het was fris en windstil en de vogels waren nog volop bezig aan hun ochtendlied. Tijdens deze tocht waren we al de hele tijd vergezeld geweest van ochtend- en avondlijk gefluit van heel veel vogels. Allicht was door de lang aanslepende winter (tot half juni was het erg somber en koud over de Pyreneeën) het broedseizoen nog volop aan de gang. We pakten rustig ons boeltje en gingen rond 7u30 op pad.

Het mooie pad van gisteren vervaagde al snel op een onoverzichtelijk plateau dat vol stond met bloeiende paars-roze rododendrons. Overal in het rond stonden steenmannetjes geplaatst. Als iedereen zijn eigen spoor begint te markeren dan is de logica al snel zoek. We liepen dan maar op goed gevoel een stukje naar boven en kwamen na een tijdje een meer belopen spoor tegen dat ons langs enkele watervallen tot het meertje (2200m) in de oostelijke vallei van het hier splitsende Vall de Marimanha voerde. Op de alluviale vlakte aan de zuidpunt van dit meer zijn mooie bivakmogelijkheden voorhanden langs de breed meanderende beek.

Hier vervaagde het spoor helemaal. Nu en dan kwamen we nog een steenman tegen maar al snel klommen we volledig à l'improviste verder in ZZO-richting langs de linkerkant van een stortbeek, komende van de Estanhols de Naut de Marimanha. De eerste serieuze blokkenvelden van de tocht moesten we hierbij oversteken, afgewisseld met steile

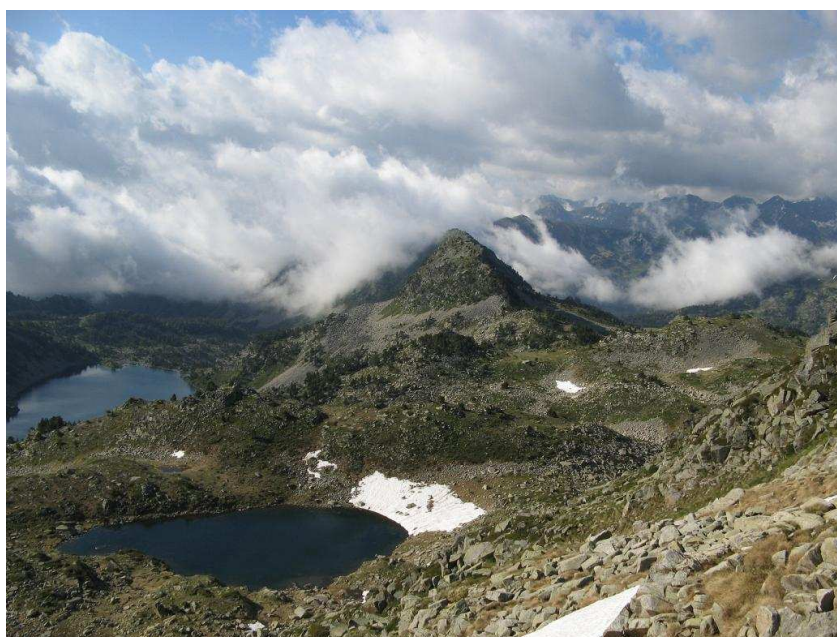

klimmetjes en traversés door het gras. De terugblikken naar het noorden werden stilaan redelijk fenomenaal. Iets voor 9u bereiken we na het lastige stuk dan het grote plateau onder de Coll d'Airoto (2510m), waar in een ruig en stenig landschap de dikwijls nog half bevroren Estanhols

de Naut de Marimanya lagen uitgestrooid. Het was nog maar een heel kort en eenvoudig stukje voor we de col bereikten.

Het was erg koud op de col. In het zuiden trokken stomende wolkenmassa's van west naar oost en hielden heel wat toppen in de wolken, waarbij boven de Aiguestortes blijkbaar nog steeds buien vielen. Naar het noorden was de hemel vrijwel helder blauw. Normaal was het de bedoeling om vanaf deze col naar het westen via een wat moeilijker stuk over de top van de Tuc de Marimanya (2660m) te trekken naar de Circ de Baciver, om van daaruit dan terug in oostelijke richting tot het Estany d'Airoto te trekken, dat we nu ook enkele honderden meters onder de col zagen blinken. We twijfelden wat over deze hoge route gezien het weer en besloten uiteindelijk om gewoon de rechtstreekse afdaling tot het meer te doen. Zo werd na de Crabère, de Maubermé en Malh de Bolard nu ook de Tuc de Marimanya geschrappt. Veel spijtgevoelens had ik er niet over want van hieruit oogde de klim saai.

Het was iets voor 10u toen we aan de afdaling begonnen. Van een duidelijke route zoals die op de kaart stond ingetekend was alweer geen sprake. Na enkele minuten waren we de met steenmannen gemarkeerde route – als die al bestaan had – helemaal kwijt. We daalden vrij steil over rotspartijen en blokken tot het

kleine Estanyet de Marimanya d'Isvarre, kort onder de col, en vandaar meestal over gras doorheen enkele depressies verder tot de noordrand van het Estany d'Airoto, een groot meer met rondomronde steile puinhellingen en blokkenvelden. Hier begon de miserie pas echt. Een moeilijk blokkenveld werd overgestoken, gevolgd door een wel zeer steile traversé over natte grashellingen aan de westpunt van het meer. We moesten ons bij momenten aan het gras en de struiken vastklampen om niet een heel stuk naar beneden te glijden. Bij momenten was het op het randje van verantwoord en aan Nicolas z'n gezicht kon ik afleiden dat hij het helemaal niet leuk meer vond. Pauzeren was hier echt geen optie. Opnieuw over blokkenvelden en door het struikgewas sukkelden we verder langs de oever van het meer tot we uiteindelijk op een grasvlakte terecht kwamen aan de zuidpunt ervan, vlakbij de Refugio d'Airoto. Vanaf de col hadden we er meer dan anderhalf uur over gedaan. Een pad of spoor was nergens te bespeuren geweest.

We pauzeerden bijna twee uur lang om de batterijen weer op te laden en begonnen dan te klimmen naar de Collada del Clot de Moredo (2429m). Hier hadden we gelukkig wel een redelijk duidelijk pad te pakken en vlot klommen we tot de col. Er waren mooie terugblikken op het meer. Naar het oosten was doorheen het Vall de Moredo in de verte de imposante, geblokte Mont Roig te zien. Daar zouden we morgen naartoe trekken.

Maar ik zag nog iets anders. In het noordoosten rees een massieve, kalkstenen burcht op, een berg die de hele omgeving domineerde. Het was de Pic de Moredo (2750m). Ik was meteen stapelverliefd op deze berg en zocht de hellingen af naar een mogelijke klimroute. Van hieruit zag het er zeer doenbaar uit om de top te bereiken door eerst een stuk te klimmen doorheen het Clot de Moredo, om dan steil door het puin naar een opvallende col te klimmen in de Roca Blanca, de schitterende zuidgraat van de berg. Over de geaccidenteerde graat de top bereiken zag er moeilijk uit, maar ik analyseerde de kalksteen op de andere toppen in de buurt, zoals de Pic de Quenca. Daaruit kon ik afleiden dat de lagen doorheen een brede synclinale plooi dwars door het dal zo'n 25° ZO hielden op de Pic de Moredo en aan de kaart te zien was dat ook de helling van de berg aan de andere kant van de Roca Blanca. Ik was er dus vrij zeker van dat ik over steenplaten van de ruwe kalksteen de top zou kunnen bereiken. Ik zou het proberen, vanavond. Na al die schrappers was het tijd voor iets extra.

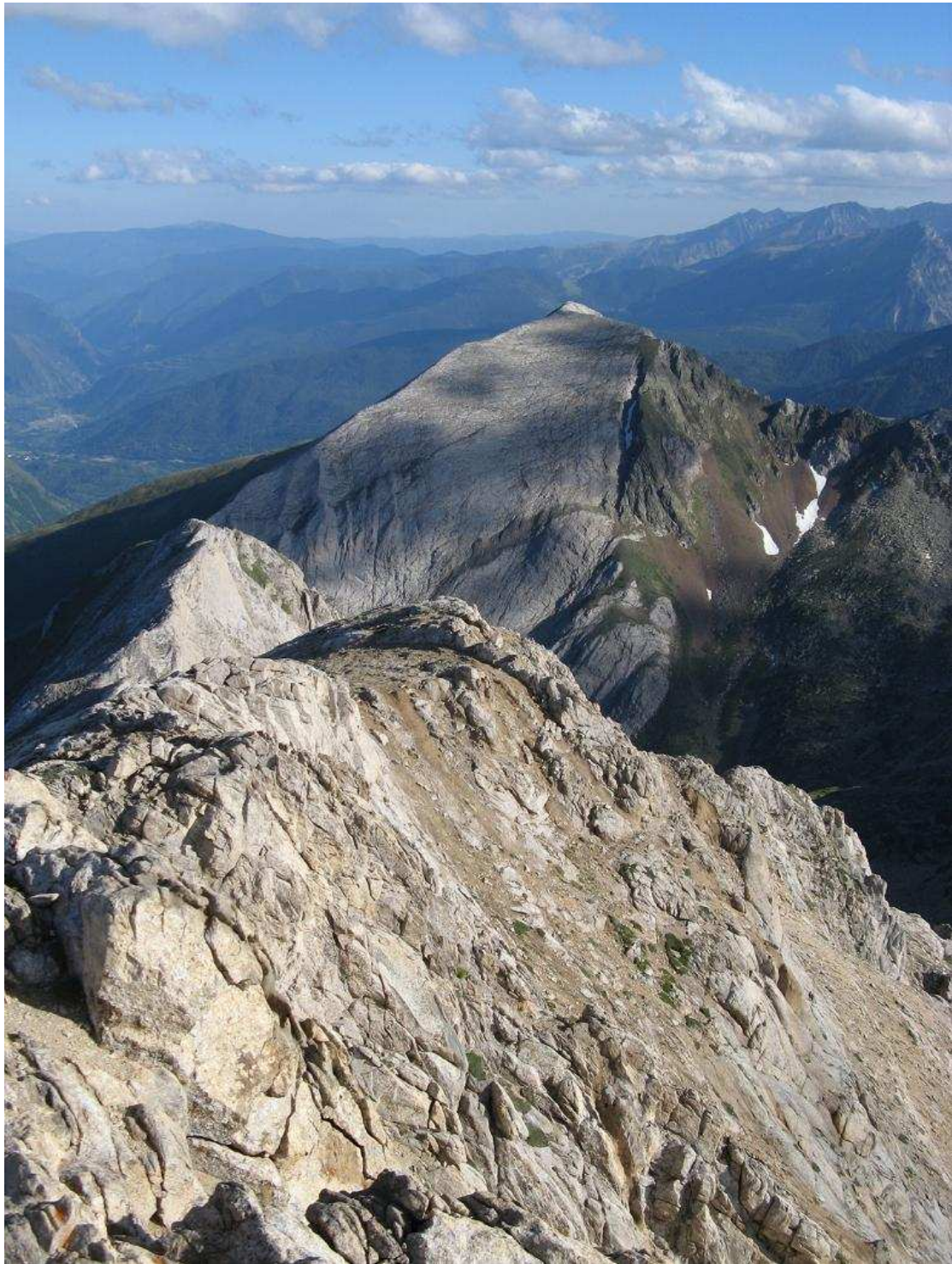
De afdaling naar het Estanyola del Clot de Moredo verliep op automatische piloot. Dit meertje ligt recht op een lithologische grens tussen het granietmassief waar we de hele dag hadden doorgelopen en dat het grootste deel van Marimanha-Bonabé-massief uitmaakt, en een uitloper van de brede kalksteenband waartoe een groot deel van het noordelijke Vall d'Aran behoort. Deze grens is spectaculair zichtbaar op de noordflank van Pic de Quenca en heeft ook z'n hydrologische gevolgen : aan de oostpunt van het meertje verdwijnt het water in de grond, om via een ondergronds systeem een kilometer verder naar het oosten terug tevoorschijn te komen. We bereikten dit meertje rond 15u en maakten van de af en toe tevoorschijn komende zon gebruik om nog wat kleren te wassen. Naar de avond toe loste de bewolking stilaan op. Ik pakte mijn boeltje in en begon rond 18u10 aan de beklimming, terwijl Nicolas wat verderlas in z'n boek bij de tent.

De beklimming verliep perfect zoals ik ze van boven had ingeschat. Makkelijk liep ik doorheen het groene Clot de Moredo omhoog, krabbelde eenvoudig de puinhelling op tot de col, traverseerde een stukje in NO-richting over de ruwe steenplaten waarbij ik onder enkele puinhelling doorliep, en bestormde tenslotte frontaal de berg ergens halfweg tussen de zuid- en de oostgraat toen de helling wat flauwer werd. Ik pauzeerde de hele klim niet en klom zonder rugzak behoorlijk hard naar boven. In 50 minuten had ik de klus geklaard, in totaal toch 520m klimmen.

Het uitzicht was fenomenaal. Zonder te twijfelen durf ik te zeggen dat de Pic de Moredo, ondanks z'n 'bescheiden' 2750m, één van de mooiste uitzichtsbergen is die ik al beklom in de Pyreneeën. Frankrijk en het Vall d'Aran waren volledig gevuld met mist, die over lage cols zoals de Port de Salau de grenskam overrolde maar aan de Spaanse kant meteen oploste. Aan de hemel dobberden nog de laatste platte cumuluswolken over. In het westen was de Mont Roig op de voorgrond imponerend. Daarachter was zeer duidelijk het Estats-massief te zien, waar nog heel wat sneeuw op de toppen lag. Ook de toppen van westelijk en zuidelijk Andorra waren duidelijk zichtbaar. Het brede Vall d'Aneu kon ik in de lengterichting doorkijken. In het zuiden was de machtige pyramide van de Pic de Quenca, met dus die lithologische grens die recht uit een inleidend fotoboek geologie zou kunnen komen, dominant op de voorgrond. Daarachter was er een heel bijzonder uitzicht op de volledige noordelijke en centrale Aiguestortes. Opnieuw was duidelijk dat vooral in het westelijk deel van dit massief nog zeer veel sneeuw lag. Het Aneto-massief was als een donker silhouet zichtbaar onder de laagstaande avondzon. En dan waren er ook nog de groene hellingen aan de noordelijke kant van het met mist gevulde Vall

d'Aran. De Mont Valier, van hieruit slechts een 8-tal kilometer pal naar het noorden, domineerde de omgeving.

Ik gaapte lang ik het rond vanop de Pic de Moredo. Uiteindelijk was tijd gekomen om terug af te dalen. Na drie kwartier dalen stond ik weer aan de tent, waar ik Nicolas moest meedelen dat hij iets had gemist. Maar als we samen op pad zijn is het bijna een traditie dat ik een wandelingetje maak 's avonds terwijl hij rustig aan de tent zit. We genieten allebei zo hard van die uren op ons eentje in de bergen, elk op onze manier.

Dag 6 : Dinsdag 08/07/2008 : Estanyola del Clot de Moredo – Estanys de la Tartera

Vertrek : 7u20

Aankomst : 16u20

Wandeltijd : 6u50

Klimmen : 1300m

Dalen : 1160m

Bergpassen : Coll de la Cornella (2482m)

We hadden er een rustige, heldere maar wel frisse nacht opzitten. Zoals gewoonlijk waren we om 6u30 uit de veren en om 7u20 lieten we het Estanyola del Clot de Moredo achter ons. Over kort gras doorkruisten we eerst een doline om dan aan de afdaling te beginnen, die verliep over een duidelijk spoor. Al snel kregen we aansluiting op een grindwegje dat zich met brede haarspelden naar beneden slingerde. Volgens de kaart zouden er enkele afsteken zijn, maar deze vonden we niet meteen dus liepen we maar gewoon over het wegje naar beneden, tot aan de afslag naar de Bordes de Moredo. Daar zouden we de rechtstreekse HRP-route naar Alos d'Isil opnieuw proberen oppikken.

Enmaal aangekomen tussen de boerderijen probeerden we het pad naar beneden te vinden. We liepen tot een 100 meter door langs de helling en speurden de omgeving af. In het lange gras sprongen 2 hertenjongen weg, maar een pad, nee, dat vonden we niet. Na een kwartiertje gaven we het op en foeterend keerden we terug naar de afslag van daarnet. Het alternatief tot Alos d'Isil was een eindeloze afdaling via Bordes de Lapre tot in het dal. Goed, verstand op nul dan maar en doorstoempen. Na een heel lang en oersaaï stuk in opkomende hitte bereikten we dan eindelijk het dal. Hier volgden we nu nog 2km het asfaltwegje stroomopwaarts langs de Pallaresa, die zich hier diep had uitgeschuurd in de kalksteen. Rond 10u30 bereikten we dan eindelijk Alos d'Isil, daar dat gepruts en rondlopen toch een stuk later dan gedacht. Nu hadden we 13km gestapt zonder pauze.

Op het dorpspleintje voor de kerk stonden enkele bankjes waar we op neerploften. Van Alos d'Isil had ik al enkele foto's gezien, maar toch keek ik mijn ogen uit op enkele van de oude huizen die hier stonden en ook nog bewoond werden ; terrassen uit vermolmd hout, overal afschilferende verf. Enkele plaatselijke oudjes slenterden door de straten en maakten allemaal een praatje als ze elkaar tegenkwamen. Er werd hier nog geleefd in een andere versnelling. We liepen nog even naar het kerkje en zoals altijd in de bergen was het overweldigend om te zien hoeveel verse bloemen er stonden, bij alle graven, ook die van meer dan vijftig jaar oud. Wat een contrast met bij ons, waar een jaarlijks kerkhofbezoek dikwijls niet meer lijkt dan een morele verplichting lijkt in de periode rond 1 november. De

bergen, waar de doden ook na lange tijd voortleven in de herinnering van de mensen en niet enkel in de archieven van het gemeentehuis. Het stemt tot nadenken.

Na zowat een uur lieten we Alos d'Isil achter ons en liepen we nog een stukje over het asfalt verder tot Bordes de Pina, waar we via een brugje de rivier overstaken en over een brede veldweg tot aan de schuurtjes klommen, zo'n 100m boven de valleibodem. Hier vonden we net achter de bouwsels makkelijk het pad terug dat we nu zouden gaan volgen tot in de kern van het Mont Roig – massief. We vonden snel ons ritme en vorderden snel tot het bos, ondanks de hitte. Mijn waterverbruik was weer niet bij te houden vandaag. Alleen al tussen Alos d'Isil en de Coll de la Cornella dronk ik twee volle waterzakken van 3L leeg, op nauwelijks 4u tijd.

Vanaf 1800m klommen we stilaan het bos uit en op 1900m kwamen we dan op een fenomenaal mooie vlakke terech, waar de stortbeken komende van de verschillende hoeken van het westelijke deel van het massief samenvlechten tot een grote stroom. Een waterval donderde omlaag vanaf het meertje op de route naar Coll de la Cornella, de hele hellingen waren geel en paars gekleurd door de bloeiende brem en rododendrons. Maar nog specialer was dat het hele dal daarenboven ook nog eens gevuld was met een heerlijke, indringende bloemengeur. Dit was eigenlijk doodgewoon het perfecte moment van de zomer om hier te komen wandelen : nog bijzonder rustig (vandaag zagen we welgeteld twee andere wandelaars), het bloeiseizoen op z'n maximum, en sneeuwvelden die het landschap een extra dimensie gaven maar toch al genoeg gesmolten waren om nog vrij vlot hogere cols te kunnen oversteken.

Normaal gezien wouden we vanaf deze vlakke een rechtstreekse route naar de Collado de Mont Roig oppikken en de gelijknamige berg eventueel vanaf de col beklimmen. Een route was er echter opnieuw niet te bespeuren en we hadden vanochtend al genoeg geknoeid, dus besloten we om (na een lange pauze onder een nog steeds heldere hemel) de wel zeer duidelijk route naar Coll de la Cornella te nemen. Het volgende anderhalf uur klommen we eerst langs de waterval omhoog tot het kleine meertje, en ploegden daarna over enkele puin- en blokkenvelden omhoog tot we uiteindelijk een kom bereikten onder de steilere slotfase van de beklimming. Hier lagen nog enkele grote sneeuwvelden. We

klommen eerst een stuk frontaal omhoog over een grashelling om daarna door de sneeuw licht klimmend te traverseren tot net onder de col. Hierbij bond ik op het steile sneeuwveld tijdelijk mijn stijgers aan en stampte een voor Nicolas makkelijk bewandelbaar spoor. Nog een klein stukje over het puin en we stonden op de col. Het was 15u45 geworden.

De terugblik vanop de col bood een mooi uitzicht op de belangrijkste toppen waar we de voorbije dagen in de buurt van hadden gelopen : van links en rechts waren de Pic de Moredo (2750m), de Pic de Serre Haute (2705m) en de Tuc de Maubermé (2880m) duidelijk te zien. Aan de andere kant keken we nu het centrale deel van het verlaten Mont Roig – massief in, met pal onder ons het glinsterende water van de Estanys de la Tartera. Daar wouden we ergens bivakkeren. Eerst dienden we echter nog de bijzonder steile puinhelling aan de oostkant van de col veilig te nemen. Ik ging eerst en stapte en gleeed voorzichtig naar beneden. Ik week wat naar rechts uit en daalde verder met rugdekking van een rotswand, zodat ook Nicolas kon beginnen dalen zonder dat ikzelf gevaar liep voor steenslag. De eerste 50m onder de col waren de steilste. Daarna daalden we nog steeds steil maar wel makkelijk en ongevaarlijk verder over een grashelling en vervolgens over een licht hellend sneeuwveld om zo de meren te bereiken.

Er lag bijzonder veel koeienstront maar we vonden toch een plekje waar we proper de tent konden opstellen. Er kwam intussen meer hoge bewolking opzetten maar die zag er ongevaarlijk uit. Na het avondeten deed ik nog mijn traditionele avondwandelingetje. De Mont Roig was na de reeds lange dag te hoog, dus klom ik tot de kleine meertjes zo'n 150m boven het kamp. Ze waren nog allemaal bevroren. Ik had een prachtig zicht op de Estanys de la Tartera en het Estany de Buixesse, met doorheen het Vall d'Ernari opnieuw een zicht op de toppen van de westelijke Aiguestortes. Het zag er allemaal zeer vriendelijk uit vanavond, maar vorig jaar was ik doorheen dit zelfde Vall d'Ernari getrokken en toen had ik deze volstrekt eenzame vallei bijna als angstaanjagend ervaren. Die dag waren er dingen met mij gebeurd die ik nog altijd niet helemaal kan plaatsen. Telkens als ik het voorbije jaar aan die middag terugdacht liep er een rilling door mijn lichaam. Nu keek ik er opnieuw door die vallei en overviel mij een duister gevoel. Hier hoog in het dal zat ik veilig op mijn troon, maar daar beneden was alles reeds gehuld in grauwe schaduwen. Ik daalde terug af. Maar het donkere dal en die 14^e augustus 2007 bleven door mijn hoofd spoken.

Dag 7 : Woensdag 09/07/2008 : Estanys de la Tartera – Borda de Llamota

Vertrek : 9u05

Aankomst : 16u35

Wandeltijd : 5u15

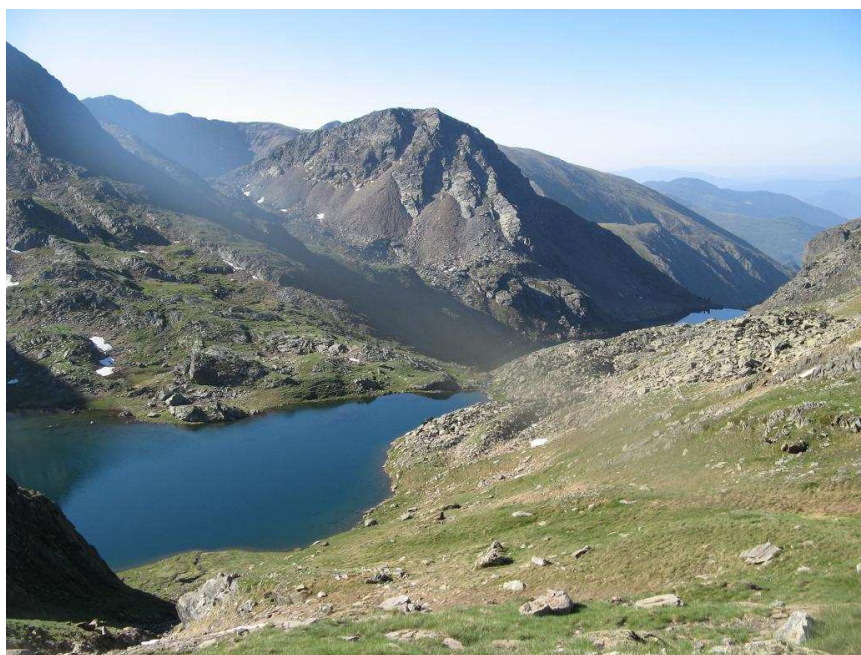
Klimmen : 800m

Dalen : 1380m

Bergpassen : Coll Curios (2420m), Coll del Forn (2518m), Coll de Campirme (2024m)

Bergtoppen : Pic del Coma del Forn (2675m), Campirme (2633m)

De wekker stond om 6u30, maar het was al 8u10 toen we plots wakkerschrokken. Verdoeme toch, allebei weer ingedomeld, en we wisten dat het vandaag een warme dag zou worden. De beste wandeluren hadden we dus al gemist. De zon stond al hoog aan de diepblauwe hemel toen we uiteindelijk rond 9u05 op pad gingen. Makkelijk klimmen we over een rood-wit gemarkeerd spoor naar de Coll Curios (2420m). Ik was er vanaf overtuigd dat deze markeringen vorig jaar nog niet bestonden. Boven op de col stond een wandelwegwijzer waar ik vorig jaar getuige was geweest van de plaatsing ervan. Ook op deze paal stonden wit-rode verfstrepen en zo wist ik dus meteen dat deze markering inderdaad was geplaatst ná mijn doortocht van vorig jaar.

Op de Coll Curios hadden we net als vorig jaar een geweldig uitzicht op het rimpelloze wateroppervlak van het Estany de Calaberente en het Estany de la Gola. Anders dan vorig jaar daalden we af, liepen langs de boorden van deze prachtige meren en klommen daarna

een drempel over om zo Els Tres Estanys te bereiken, een groep meren op een grote vlakte in het hart van het massief. Al die tijd liep ik met open mond in het rond te gapen. Zo mooi en zo verlaten, het Mont Roig – massief blijft voor mij een van de mooiste verborgen parels van de hele Pyreneeën. We kwamen vandaag overigens opnieuw de hele dag geen mens tegen. Niemand leek deze hoek al ontdekt te hebben, en dat mocht voor mij best wel zo blijven.

We namen een korte pauze bij het bereiken van het eerste meer en vulden onze watervoorraad tot het absolute maximum bij, zowat 3,5L. Het was immers de bedoeling een wat ongebruikelijke doorsteek te nemen over de kam, vanaf de Coll del Forn helemaal naar het zuiden over de toppen van Pic del Coma del Forn en Campirma tot aan de Coll de Campirme, om vanaf daar dan af te dalen naar de beschaving, iets dat we

echter voor morgenvroeg wilden houden. Even opschudding bij het traverseren van het 712° sneeuwveldje van de dag : het was er eentje dat uitliep in één van de meertjes. Zelf liep ik voorop, en traverseerde zowat 4 meter boven het niveau van het meertje. Wanneer ik er overheen was hoorde ik plots een doffe “KRRRRR....KA-BOUM” achter mij. Opgeschrikt keek ik achter mij en zag Nicolas paniekerig het sneeuwveld opglibberen. Voor ons ogen ontstond precies op de plaats waar ik daarnet had gelopen een diepe scheur in het sneeuwveld, waarvan de onderste helft het meer inkantelde en daar een soort tsunami veroorzaakte die langzaam over het meer rolde, terwijl het water troebel werd van het door de golf omgewoelde bodemmateriaal. De helling van het sneeuwveld was wel zeer gering en zelfs als het gebroken was terwijl we er net overheen liepen was het niet echt gevaarlijk geweest.

Goed, na deze commotie klommen we makkelijk maar hors sentier door het gras verder naar de brede Coll del Forn. Van hieruit draaiden we nu frontaal naar rechts de helling op om de Pic de Coma del Forn (2670m) te bereiken, vanwaar we in principe vrij vlak zouden kunnen vorderen over de kam. Maar de klim naar deze top zag er wel straffe kost uit : een zeer steile puinhelling, en een pad of spoor was er andermaal niet te bespeuren. We liepen eerst een stukje over de kam zelf en draaiden dan wat meer linksop om zo het steilste stuk te vermijden. Bij het maken van geïmproviseerde zigzags was het elk om beurt even stilstaan om het gevaar voor steenslag voor de andere te beperken. Uiteindelijk bereikten we dan de oostgraat op zowat 2630m en vanaf daar vorderden we over eenvoudig terrein naar de top (11u20).

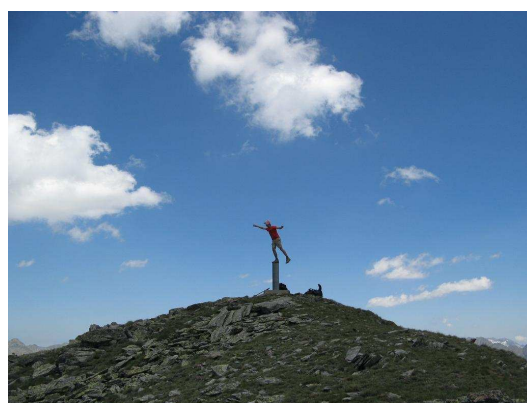
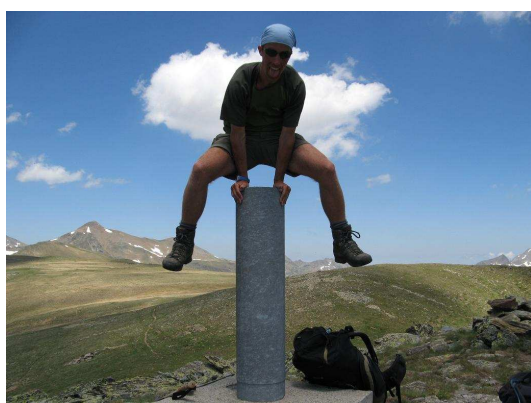

Het uitzicht mocht er zijn. We overschouwden nu grote delen van het Mont Roig – massief. De Tres Estanys lagen nu diep onder ons. In het oosten zag ik in de diepte Noarre liggen, en van daar de hele route die ik vorig jaar had genomen tot op de top van de opvallende Tuc de Certascan (2853m). Verder weg was er opnieuw het Estats-massief.

In het zuiden en het westen zagen we opnieuw de volledige noordzijde van de Aiguestortes liggen, met een frontaal zicht op de nog besneeuwde Besiberri's. Daarachter de massieven van Aneto en Perdiguero. Ook de voornaamste toppen die we de voorbije week waren gepasseerd waren opnieuw allemaal te zien.

We pauzeerden een tijdje om eens goed rond te kijken en begonnen daarna zuidwaarts te trekken over de brede kam. Her en der kwamen we enkele orri's tegen. Onder ons verschenen nog enkele zelden bezochte bergmeren zoals het Estany del Diable. We vorderden vlot, tot na een korte beklimming naar een bijna gitzwarte top ons pad plots versperd werd door een diepe bres in de kam. Het ging zowat 10 hoogtemeters steil naar beneden, en aan de andere kant tegen een bijna loodrechte wand terug omhoog. Daar hing een kabel gespannen. Ik daalde zonder rugzak af om het terrein te verkennen. De afdaling was nog makkelijk doenbaar, maar de beklimming was mij net iets te luchtig en met de weinig grepen om zonder risico te nemen naar boven te gaan, zeker met een grote rugzak. Waaghalzen kunnen dit altijd komen proberen, voor een handig iemand moet het wel doenbaar zijn.

Het was een beetje frustrerend omdat de kam na deze passage duidelijk terug zeer makkelijk werd en bleef tot Campirme (2633m), maar we moesten terug. Over een kleine rug daalden we 300m steil tot het Estany del Diable, waar we rond 13u aankwamen. We pauzeerden even nabij het meer, waar het wemelde van de kikkers. Het uitzicht op het Certascan-massief was van hier opnieuw geweldig. De bres die ons daarnet had tegengehouden was van hieruit ook goed te zien. Zo rond 13u20 begonnen we dan in zuidelijke richting te klimmen over een duidelijk zigzagspoor. Zo bereikten we al snel de zeer brede, door paarden begraasde noordoostkam van Campirme. Door het gras klommen we à l'improviste verder en zo bereikten we uiteindelijk terug de kam die we daarnet hadden moeten verlaten. Het was niet ver meer naar de onopvallende top, waar zo'n typisch Spaans betonnen paaltje op stond, door de landmeters gebruikt als geodetisch referentiepunt.

We maakten wat onnozele foto's op de top en begonnen dan al snel te dalen. Het was toch windstil en ongenietbaar warm in de zon, dus konden we evengoed meteen doortrekken tot onder de boomgrens. Een uur lang liepen we zo relaxed over de geleidelijk dalende Serre de Campirme, met steeds geweldige uitzichten in alle richtingen, over Estats, Aiguestortes, Aneto en nog zoveel meer. In de verste verte was geen mens te zien. We knoopten een heleboel sporen aaneen en vorderden snel in de richting van de Coll de Campirme, die we de hele tijd in de diepte zagen liggen en makkelijk herkenbaar was door een grindwegje dat naar de col liep. Zalig lopen was het hier. Rustig rondkijken zonder te struikelen. We vonden het bijna jammer toen we rond 16u10 beneden stonden.

Water was hier nog niet te vinden, dus zouden we nog een stukje dalen in de richting van Borda de Llamota, een schuur die wat dieper in het dal richting Esterri d'Aneu zichtbaar was. Daar was er schijnbaar ook een groot weiland waar we wel een plekje voor de tent zouden vinden. Op de kaart stond een rechtstreekse route ingetekend, die net rechts van de beek tot daar liep. Veel pad leek er niet te bespeuren, maar we besloten het er toch op te wagen en onszelf zo een vijftal kilometer over saaie pista's te besparen. Eerst daalden we steil door het bos, daarna kwamen we in een soort macquis terecht. Soms kwamen de stekelige struiken tot op borsthoogte. Er was wel een zeker spoor aanwezig, maar dikwijls moesten we er ons toch doorheen worstelen. Ik vloog erdoor en daalde de 300m op goed twintig minuten. Toen ik beneden kwam zaten armen en benen onder het bloed, door de vele schrammen. Maar we hadden ons toch geamuseerd, in plaats van die oersaaie piste. Onder enkele berkenbomen zetten we de tent recht op het vlakste stukje grond dat we konden vinden. Na de passage van een grote kudde koeien 's avonds vielen we al snel in slaap.

Dag 8 : Donderdag 10/07/2008 : Borda de Llamota– Esterri d'Aneu

Vertrek : 7u20

Aankomst : 9u30

Wandeltijd : 1u50

Klimmen : 0m

Dalen : 720m

Vandaag stond er enkel nog een zeer korte daaletappe op het programma tot aan de beschaving. Veel valt er niet over te vertellen. We vertrokken om 7u20 en liepen via de pista naar beneden tot het bereiken van het piepkleine dorpje Burgo. Hier wilden we graag een doorsteek vinden rechts naar beneden in plaats van nog eens 5km rond te lopen over het asfalt tot Esterri d'Aneu. De eerste local die we tegenkwamen was een oude vrouw, die uiteraard enkel Spaans kon. Met gebarentaal, ons lexicon van 50 woorden Spaans en vooral veel hilarische taferelen die Manuel uit Fawly Towers ons niet had nagedaan begrepen we dan uiteindelijk dat er inderdaad een pad was. Het vertrekt net voorbij de onderste huizen van het dorpje, net voor het bereiken van een brug over de beek. Daar is er een afslag naar links, over een pad dat met gele circels is gemarkeerd. Dit goed onderhouden en gemarkeerd pad liet ons toe om zeer eenvoudig en snel te dalen tot Esterri d'Aneu.

De supermarkt wist ik nog zijn van vorig jaar. Nicolas kocht er eten voor 4, ikzelf voor 8 dagen, voor het tochtgedeelte doorheen de Aiguestortes. Makkelijk liftten we daarna verder tot Espot. We wandelden verder tot camping Voraparc, waar we ook vorig jaar klant waren. Het voelde een beetje als thuiskomen. Voraparc is een gezellig camping met familiale sfeer. De uitbaatster kende ons zelfs nog van vorig jaar! We maakten er een luie middag van, in de zon, aan het zwembadje. We hadden een geweldige week gehad aan de vergeten noordkant van het Vall d'Aran. Nu was het even tijd om te relaxen. Maar in mijn achterhoofd schoven al de toppen van de Aiguestortes voorbij, die we vanaf morgenmiddag zouden doortrekken.

Dag 9 : Vrijdag 11/07/2008 : Espot – La Girada Gran

Vertrek : 13u30

Aankomst : 17u40

Wandeltijd : 2u45

Klimmen : 900m

Dalen : 20m

Die ochtend in Espot deden we het nog even rustig aan voor we opnieuw voor een week de bergen introkken. We sliepen uit tot de zon vol op de tent stond, gingen ontbijten op het terrasje van het campinggebouw en trokken daarna nog even naar het dorp, waar we in het Informatiecentrum van het Nationale Park even wilden informeren naar de sneeuwtoestand van sommige cols. Al snel was echter duidelijk dat men er hier het fijne niet van wist en niet veel wijzer keerden we terug. We maakten nog een warme maaltijd klaar en gingen uiteindelijk zo rond 13u30 op pad. Veel stond er vandaag niet op het programma, bedoeling was om nog het Vall de Monastero in te lopen vanaf het Estany de Sant Maurici en in dat dal zouden we wel ergens een plekje vinden voor de tent.

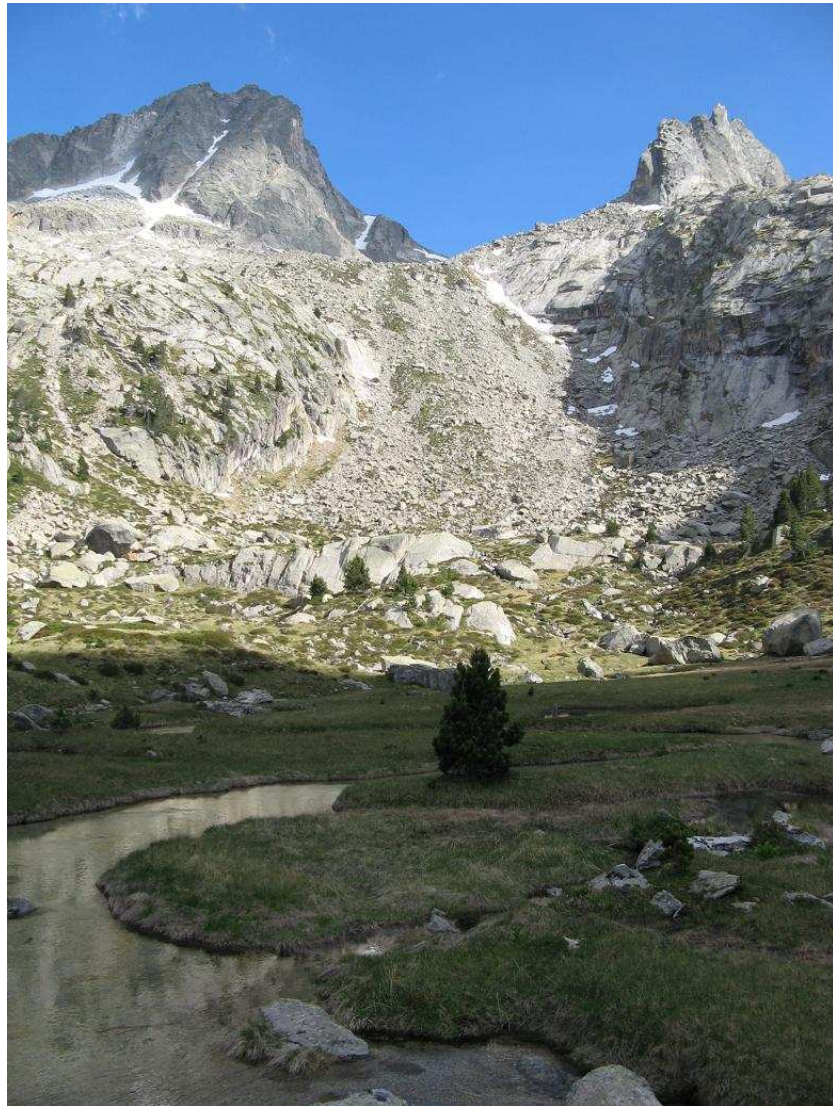
Het stuk over de GR11 van Espot tot het Estany de Sant Maurici hadden we vorig jaar samen al in omgekeerde richting afgedaald. Mijmeringen en mooie herinneringen aan de tocht van toen vergezelden me op de gestage klim over het veldwegje naar de grens van het Nationale Park. Vorig jaar had ik erg lopen genieten van dit stuk. Intussen kwamen de machtige pieken van Els Encantats steeds dichterbij aan onze linkerkant. Veel pauzeren deden we niet want er hing nogal wat cumulusbewolking die mogelijk kon uitgroeien tot onweer. Rond 15u30 bereikten we uiteindelijk de Refugi Ernest Malafre.

Het zag zwart van het volk aan de hut. De dagjesmensen waren hier na hun dagtocht nog snel een drankje aan het binnenkappen voor te beginnen aan de afdaling naar de auto. Zelf pauzeerden we nu ook even waarbij we onze watervoorraad terug aanvulden. Zuiver water was er niet aan de hut : je moest je fles vullen aan de kraan en dan een waterzuiveringstablet gaan kopen aan de receptie. Wij haalden dus maar even onze eigen spullen boven. Na een goed kwartier pauze gingen we dan weer op weg, het Vall de Monastero in.

Aanvankelijk was het stevig klimmen en in de warmte had ik het best wel lastig met m'n rugzak die met water en voedsel voor meer dan een week richting 25kg ging. Dan vanaf 1900m vlakte het terrein uit en werden we compleet overweldigd door de volmaakte schoonheid van de typische Aiguestortes-

landschappen zoals we ze ons herinnerden van vorig jaar. Een kristalheldere beek meanderde breed doorheen een groene vlakte, met overal rond bosjes dennen. Aan het einde van het dal hielden bergen als kathedralen de wacht. Het waren de toppen waar we de komende dagen steeds in de buurt van zouden vertoeven, zoals de Pic Peguera (2982m) en de Pic de Mar. Na een volgende knik te hebben overwonnen en enkele korte blokkenvelden te hebben doorworsteld bereikten we dan het mooie Estany de Monastero. We namen hier een pauze en besloten daarna nog een halfuurtje door te stappen tot helemaal in het dalhoofd.

Daar troffen we op de vlakte die op de kaart “La Girada Gran” wordt genoemd opnieuw zo’n vlak groen grasveld langs de meanderende beek aan. De haringen gingen erin als in boter en naast de tent lagen we nog te gapen naar de machtige flanken van de bergen om ons heen tot de laatste zonnestrallen de hoogste toppen aaiden en de wassende maan vanachter de Pic Peguera kwam geschoven.

Dag 10 : Zaterdag 12/07/2008 : La Girada Gran – Estanys de Saburo d’Amunt

Vertrek : 8u40

Aankomst : 15u00

Wandeltijd : 4u30

Klimmen : 780m

Dalen : 500m

Bergpassen : Coll de Monastero (2730m), Coll de Saburo (2660m)

Rond middernacht was het een beetje tot m’n verrassing toch nog beginnen onweren, en ook later in de nacht viel er soms zware regen. Toen het licht begon te worden stopte die

stilaan en rond 7u30 besloten we te beginnen inpakken, ook al zat hogerop nog alles in de wolken. De wolkenbasis leek echter langzaam te stijgen. Een uurtje later waren we op weg. We twijfelden wat over de te volgen route : er liep een met gele paaltjes gemarkeerd pad kort boven onze bivakplek, maar daarvan vermoedden we dat ze naar de Coll de Peguera zou klimmen en niet naar de Coll de Monastero. Daarom besloten we om een ander spoor te beginnen volgen dat we gisteravond hadden opgemerkt en begon te klimmen op westflank van de Espatlla de Monastero, een vooruitgeschoven bult aan de oostzijde van La Girada Gran.

Aanvankelijk was dit een goed met steenmannen gemarkeerd pad dat bij momenten zeer steil krom over rotsblokken en tussen sparrenbosjes (telkens een koude douche wanneer we ons langs een boom worstelden). Hogerop raakten we het spoor dan stilaan kwijt toen overal rond steenmannetjes verschenen bij het bereiken van een blokkenveld. We kozen dan maar zelf onze route uit en sukkelden in zuidelijke richting over een groot blokkenveld tot we uiteindelijk een veel duidelijker pad bereikten... met gele paaltjes gemarkeerd. Bespaar jezelf dus wat gesukkel en volg gewoon steeds die route. We klommen nu over natte en gladde rotspartijen verder tot we uiteindelijk op zo'n 2600m de voet bereikten van de steile laatste knik naar de col, die bestond een zeer fijn siltig en zandig materiaal en fijn grind. Geregeld schoven we terug een stukje naar beneden op de losse ondergrond, maar na een lastige klim bereikten we zo rond 10u30 uiteindelijk toch de col. We hadden bijna twee uur gedaan over de 500 klimmeters.

Het was ijskoud op de col en de mist schoot voorbij. Achter een steen zat een meisje rillend van de kou te wachten op haar moeder, die langzaam de col naderde vanaf de zuidzijde. Ze bleken een tocht van een week te doen doorheen het

nationale park, waren vandaag vertrokken aan de Refugi Maria Josep Blanc en trokken nog helemaal het Vall de Monastero door om vervolgens tot Refugi d'Amitges te klimmen. Een serieuze etappe en achteraf gezien zullen ze allicht nogal doorweekt zijn aangekomen.

Normaal was het onze bedoeling om vanaf de col de Pic de Monastero (2878m) te beklimmen, maar die zat in de wolken dus daalden we meteen af aan de zuidoost van de col. Langs enkele nog half bevroren meren daalden we af tot het Estany de Llastra, waar we aansluiting vonden op GR11-20-route de we nu zouden oppikken om in westelijke richting de Coll de Saburo over te trekken. Aan het meer namen we eerst nog een pauze om de noodzakelijke calorieën binnen te werken en de benen even te doen rusten. Bij slecht weer is het altijd verleidelijk om weinig te pauzeren en te vergeten eten, maar dan

krijg je later op de dag sowieso een terugslag. Het was uiteindelijk iets voor 12u toen we terug vertrokken.

Het was intussen voor ons alletwee wel duidelijk dat de etappe van vandaag niet veel meer was dan de noodzakelijke kilometers afmaken door op het eerste zicht wat minder interessant gebied, waarbij we door de mist, wolken en soms ook regen trouwens bitterweinig te zien kregen. Ons plan werd om door te trekken tot aan de voet van de Pic Peguera, vanwaaruit er enkele beklimmingen mogelijk waren die we hopelijk morgen bij mooier weer konden proberen. Over rotsachtig terrein klommen we door tot het Estany del Cap de Port, een langgerekt meer dat we langs de noordwestkant passeerden, om uiteindelijk nog een stukje steiler maar ook vrij eenvoudig te klimmen naar de col (2670m).

Op de col zaten we weer in de mist en stond er een onaangename wind. We pauzeerden even in de beschutting van een groot rotsblok en trokken daarna – niet goed ziend waarheen – door de mist langs het half leeggelopen stuwmeer Estany de Saburo. Aan de westzijde van dit meer kozen we op kompas een pad dat in noordelijke richting begon te klimmen. Intussen begon het ook weer een beetje te regenen. Toen we om 2540m een meertje aantroffen met een marginaal stukje vlakke grond twijfelden we niet lang om de tent recht te zetten. Het was nu 15u. We hadden ons nog maar net geïnstalleerd toen het buiten echt begon te gieten. En dat bleef het ook doen. Nog de hele middag, de hele avond en ook het eerste deel van de nacht stroomden sloten water uit de verpulverde lucht.

Dag 11 : Zondag 13/07/2008 : Estanys Saburo d'Amunt – Estany Perdut

Vertrek : 7u15

Aankomst : 16u55

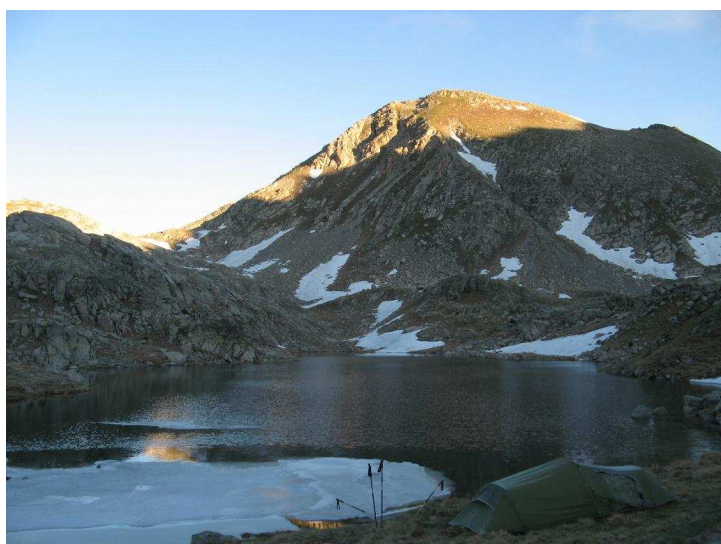
Wandeltijd : 6u10

Klimmen : 880m

Dalen : 1040m

Bergpassen : Coll dels Gavatxos (2666m)

Bergtoppen : Pic Peguera (2982m)

In de loop van de nacht werd het eindelijk droog en kalm buiten. Toen we rond 6u30 dan opstonden schrokken we toch even : alles in de voortent stond stijfbevoren bij een temperatuur van -4°C . In de loop van de nacht waren de wolken het dal ingezakt en onder een heldere hemel was het snel afgekoeld. Maar het was dus wel helder en de eerste zonnestrallen vielen net op de top van Pic dels

Vidals (2902m). Op het meertje waar de tent stond dreef nog heel wat ijs rond. Gisteren hadden we dat allemaal niet eens gezien.

We besloten de tent even te laten staan en na een snel ontbijt om warm te krijgen meteen de Pic Peguera op te lopen, goed 400m klimmen vanaf het bivak. Vergezeld door het geluid van krakend ijs op het pad dat gisteren grotendeels was overstroemd klommen we eerst makkelijk naar de Coll de Peguera. Het was werkelijk bitterkoud en onze vingers raakten al snel helemaal verkleumd. Op de col draaiden we dan rechtsop om via een spoor dat met steenmannen gemarkeerd was te beginnen klimmen op de westzijde van de Pic. De klim liep grotendeels door een eenvoudige couloir met graskluiten en puin. Ik krom sneller dan Nicolas en we spraken af dat we elkaar op de top wel zouden zien. Achteromkijkend zag ik hem opvallend vaak pauzeren, ik vermoedde dat dat was omdat ie z'n vingers af en toe op temperatuur wou brengen en zonder er veel aandacht aan te schenken ging ik verder. Hij wenkte me ook niet. Intussen opende zich naar het zuiden reeds een grandioos uitzicht op de wilde omgeving van de Circ de Saburo met z'n talloze meertjes, waarbij lager in het dal een los Sc-dek lag uitgespreid, redelijk ongewoon in Spanje.

Op zo'n 10m onder de top bereikte ik dan het begin van een chaos van grote rotsblokken die de top vormen van de Pic Peguera (2982m). Ik liet m'n wandelstokken achter en begon over deze blokken te klauteren naar de top. Hier en daar kwam er wat acrobatie bij kijken. Uiteindelijk bereikte ik dan een grote, platte rots (moet mogelijk zijn om op de bivakkeren) vanwaar ik reeds over de top kon heen kijken. Slecht een goeie meter hoogteverschil moest nog worden overwonnen om het hoogste rotsblok te bereiken. Daarvoor moest ik wel een sprong van goed twee meter maken over een diepe kloof tussen deze twee rotsblokken. Ik besloot het niet te doen. De aangevroren regen van gisteren had hier en daar spekgladde ijsplekken gevormd op de rotsblokken en het risico om per ongeluk op zo'n plek terecht te komen bij mijn sprong wou ik niet lopen. En van hieruit had ik toch ook al 95% van m'n uitzicht.

Een uitzicht dat kon tellen. De nog erg laagstaande zon (het was nu 8u00) accentueerde het reliëf en details in het landschap : Over de eigenlijke top heen kijkend zag ik in het westen de Aneto, de Posets en de Perdiguero liggen, met nog erg veel sneeuw op hoogte. Boven de 3000m leek vannacht zelfs verse sneeuw te zijn gevallen. Naar het noorden keek ik het Vall de Monastero door, waar we eergisteren waren geweest. Ons bivakplek was duidelijk te zien. Daarachter prijken de toppen van de noordelijke Aiguestortes, die uittorenden boven een hagelwitte wolkenzee die in het Vall d'Aran lag en over de Puerto de Bonaigua blijkbaar ook het Vall d'Aneu binnenstroomde. Tot ver in het Spaanse binnenland lagen verspreid plukken lage wolken. Maar het mooiste uitzicht vanop de Pic Peguera was voor mij toch dat naar het zuiden. De eerste zonnestralen vielen net op de meertjes hoog in de Circ de Saburo. Daarachter lagen de grote, half leeggelopen stuwmeren die aan de oostflank gedomineerd werden door machtige toppen als Montsent de Pallars. Diep in het Vall Fosca en tegen de bergflanken aangedrukt stoomden de wolken omhoog.

Ik gaapte een hele poos rond en begon me na een kwartier stilaan af te vragen waar Nicolas bleef. Terug aangekomen aan m'n wandelstokken kwam hij net boven. Hij klaagde over kortademigheid, misselijkheid en hoofdpijn. Hoogteziekte? De symptomen leken overeen te komen en we zaten inderdaad wel op een vrij respectabele hoogte. We bleven nog een halfuurtje boven en daalden daarna rustig terug naar de col. Daarbij kwamen we even in de verkeerde couloir terecht, maar die lukte ook, hoewel iets steiler. Op de col kwamen we dan de eerste mensen van de dag tegen, twee Franse klimmers die het via een ietsje veel moeilijkere route gingen proberen en nu volop hun harnessen en helmen aan het bovenhalen waren. Het was uiteindelijk zowat 9u40 toen we terug de tent bereikten.

We aten nu nog wat en begon daarna op te breken. De mist kwam nu omhoog uit de dalen en ontnam ons steeds meer het uitzicht. De Pic dels Vidals, die ook stond aangevinkt op de kaart, werd daarom geschrapt. In plaats daarvan begonnen we in zuidwestelijke richting naar de Refugi de Colomina te trekken. Even volgden we dus terug dezelfde route als gisteren (ditmaal met uitzicht). De soms voorbijrijvende mistflarden met daartussen de helderblauwe lucht zorgde voor een sprookjesachtige sfeer. Langs de stuwmeren Estany de Saburo, Estany de Mar en Estany de Colomina kwamen we uiteindelijk nabij de Refugi de Colomina uit. We vervolgden nog even in westelijke richting langs de GR11-20 om uiteindelijk aan de zuidpunt van het enorme Estany Tort deze route te verlaten en in noordelijke richting langs een oud mijnkarretjesspoor aan de westzijde van het meer verder de lopen.

Het was hier dat ik voor het eerst last kreeg van maag en darmen. In Esterri hadden we ons laten verleiden om elk een halve kilo donker meergranenbrood in verpakking te kopen. Het was behoorlijk zuur brood en gisteren tijdens de saaie middag in de tent en vanmorgen had ik het helemaal naar binnen gewerkt. Nu kreeg ik last van diarree en een

maag die overhoop lag. De rest van de middag heb ik weinig van de tocht genoten. Normaal had ik gewoon de tent opgezet maar voor één keer moesten we echt opschieten : volgens de planning moest Nicolas morgen rond de middag een bus nemen in Espot om het gezin te gaan vervoegen op vakantie in de Dordogne. Ik beet dus door die middag. Langs de vele meren als de Estany de Mariolo, Estany de Cubieto, Estany Fixerola en Estany de Castieso was het terrein helemaal niet veeleisend en viel het allemaal nog wel mee, op voorwaarde dat er regelmatig gepauzeerd werd en de wc-rol kon worden bovengehaald. Maar op de flanken van de Collado de Gavatxos, die we vandaag dus echt nog overmoesten, leek ik

eerder als een oud wijf naar boven te sukkelen. De heupriem van m'n rugzak stond al de hele middag open. Meer dan een uur deden we over de 300 klimmeters tot de col. Vergeet die mooie Pic de Subenuix Willem. Even pauzeren, langs de noordkant naar beneden. Sneeuwvelden. Lichte regen. Onweersbuien lijken zich te ontwikkelen nabij Pic de Contraix. Geen geschikte bivakplek te vinden. Doorbijten. De donder ratelt tussen de bergen. In ijlt tempo naar het Estany Perdut gedoken, snel de tent recht.

Het was nu 17u en al na enkele minuten donderden grote hagelstenen op het tentzeil. Het onweer was uiteindelijk van korte duur en het werd zelfs nog een zonnige en aangenaam warme avond aan het prachtige Estany Perdut, een van de mooiste meren die ik reeds bezocht in de Aiguestortes. Intiem verboren in een nis aan de machtige, verticale noordflank van de Tossal de la Montanyeta (2771m), en met een geweldig open uitzicht op de volledige noordelijke en noordwestelijke Aiguestortes. Maar de hele avond bleef ik last hebben van diarree en ook eenmaal een ongecontroleerde 'natte scheet'. En zo zat ik 's avonds laat nog mijn kont en ondergoed te wassen in dat mooie Estany Perdut. Vanaf morgen moest ik alleen verder en in de huidige toestand kon ik maar beter meteen een rustdag inlassen. Op voorwaarde dat ik het nog een dag kon uitzingen met mijn voorraad wc-papier, want die was ook dramatisch aan het minderen.

Dag 12 : Maandag 14/07/2008 : Estany Perdut – Estany Franci de Dalt

Vertrek : 7u20

Aankomst : 16u30

Wandeltijd : 6u15

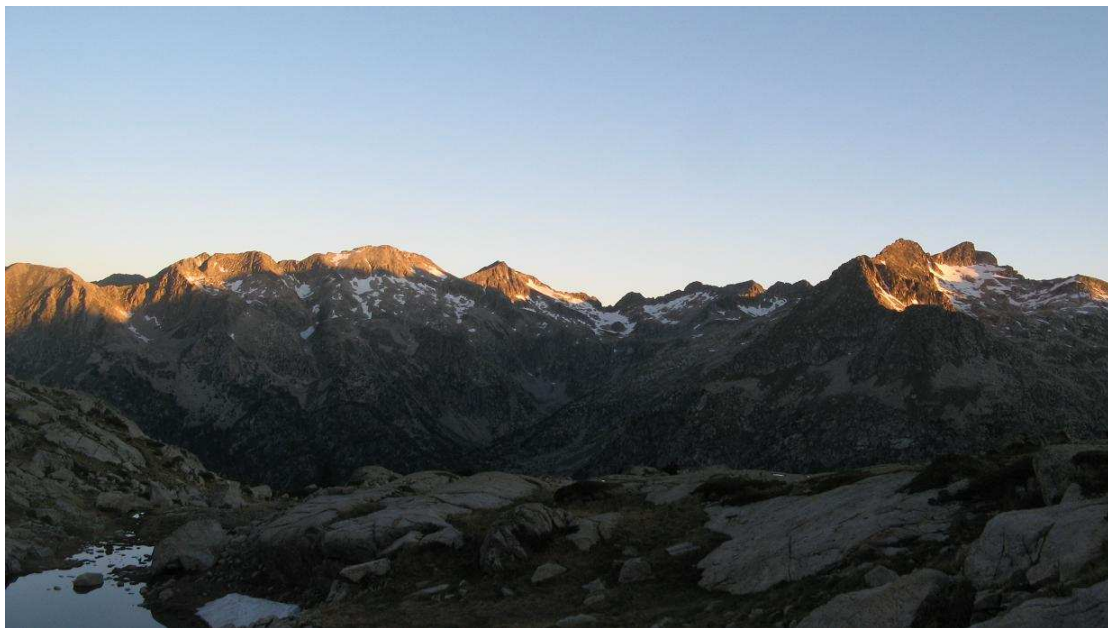
Klimmen : 980m

Dalen : 1120m

Bergpassen : Naamloze col (2492m), Naamloze col (2666m), Collado de Mariolo (2632m), Collado Redo (2456m)

Bergtoppen : Pic de Mariolo (2856m)

Het vror opnieuw toen we rond 6u30 opstonden. De bergen lagen er prachtig bij. De eerste dieprode zonnestralen vielen net op de toppen aan de overkant van het Vall de Sant Nicolau. In de buurt van Pic de Contraix, waar ik overmorgen zou gaan passeren, leek er nog verdomd veel sneeuw te liggen op de ruige bergflanken. Mijn maag had nog een groot deel van de nacht geprotesteerd maar diarree had ik voorlopig niet meer. Ontbijten deed ik niet, echt niet van mijn gewoonte. We pakten snel in want Nicolas had al om 12u een bus langs de grote weg, 10km voorbij Espot. Hij zou een van de park-jeeps nemen aan het Estany de Sant Maurici om daar te geraken, maar dat was toch ook nog zeker 2u30 stappen van hieruit. Rond 7u20 gingen we op weg.

We klommen eerst een klein stukje terug naar de goeie route van de Estanys de Gavaxos naar het Estany Nere, die we gisteren bij het naderende onweer in allerijl hadden verlaten. Al snel hadden we het vage pad met steenmanmarkering te pakken en daalden we naar het inderdaad erg sombere en donkere Estany Nere. Voorbij dit meer raakten we het pad weer helemaal bijster. We daalden een stukje steil langs de beek tot een groene, met beekjes doorweven vlakte en traverseerden dan op zowat 2150m à l'improviste door naar het grindwegje dat van Refugi d'Estany Llong over de Portarro d'Espot naar het Estany de Sant Maurici liep. Het was zowat 8u30 toen we daar aankwamen. De tijd van afscheid was gekomen. We kletsten nog een paar minuutjes en schudden elkaar dan de hand. Achteromkijkend zag ik Nicolas verder klimmen naar de Portarro d'Espot, terwijl ikzelf daalde richting Estany Llong. Het was heel bijzonder om hier, tussen de dennenbomen en grazende paarden en omringd door machtige Pyreneeënreuzen, afscheid te nemen. Na een minuutje nam ik al een pauze en terwijl ik nog wat eten probeerde binnenwerken keek ik Nicolas lange tijd na tot hij uiteindelijk een drempel overwas en definitief uit het zicht verdween. Ik was nu de rest van de tocht solo.

Aanvankelijk was het trouwens niet mijn plan om naar het Estany Llong en de gelijknamige berghut af te dalen, maar wou ik vanaf het Estany Perdut steeds hoog op de zuidelijke valleiflanken blijven om zo uiteindelijk via het Estany de la Coma de Mitges en

het Vall des Corticelles het Vall de Dellui te bereiken. Maar door al die miserie gisteren zat ik door mijn voorraad wc-papier heen en die hoopte ik aan de berghut terug aan te vullen. Over de makkelijke grindweg bereikte ik snel het mooie banaanvormige Estany Llong, waarbij ik steeds meer mensen kruiste die net waren vertrokken aan de hut. Daar aangekomen was de stroom tegenliggers net opgedroogd. Ik ging de berghut binnen waar men net aan het kuisen was. Een lange kerel met baard en verwilderde haardos zette z'n bezem even opzij en gaf me m'n toiletpapier. Die kerel zou ik me nooit herrinnerd hebben, ware het niet dat ik hem door een ongelooflijk toeval vier dagen later opnieuw zou tegenkomen.

Na nog wat te hebben gegeten was ik rond 9u30 terug vertrekkensklaar. Ik zou nu de rechtstreekse route nemen naar het Estany de Dellui, een klim van goed 300m. Eerst ging het nog wat moeizaam vooruit op het brede, stenige pad maar al snel merkte ik dat ik m'n goeie ritme begon terug te vinden. Na een stevige klim maakte het pad een lange traversé onder de Agulles de Dellui met geweldige uitzichten doorheen het Vall de Boi en op de toppen rond Pic de Contraix en Tuc de Colomers. Een grote waterval donderde vanaf het Estany de Contraix naar beneden en daarboven waren nog heel wat sneeuwvelden zichtbaar op de flanken van de ruige Coll de Contraix, die ik over enkele dagen zou overtrekken. Uiteindelijk na opnieuw een kort stukje klimmen en het doorworstelen van enkele makkelijke blokkenvelden kwamen eerst de Estanyets de Dellui en uiteindelijk ook het grote Estany de Dellui in zicht.

Ik wou pauzeren aan het meer maar er zaten verschrikkelijk veel muggen die in grote wolken op m'n zweetgeur afkwamen. Ik stapte dus maar gewoon door, verliet de hoofdroute die verderliep naar Collado de Dellui, rondde het meer langs de zuidoostkant en begon meteen over een zeer vaag spoor en met heerlijke terugblikken op het dal door het puin te klimmen naar de col waarop het Estany de la Collada lag. Het was een klein halfuur klimmen tot de pas (2492m), vanwaar ik uitkeek over het donkere meer met daarachter een verrassend zicht op onder meer Cotiella (2912m) en Pico de Vallhibierna (3062m).

Hier legde ik me een halfuurtje achterover in het gras. Ik had al meer dan twee uur niet meer gepauzeerd. Het was heerlijk warm en slechts hier en daar dobberde een wolkenplukje doorheen een diepblauwe lucht. Aan het meer ging ik m'n water bijvullen en dronk het op zonder zuiveren. Het was uiteindelijk rond 12u toen ik terug op pad ging. Ik moest nu langs het langwerpige Estany Xic en het grote Estany Major naar de naamloze col (2666m) klimmen die het zadel was ten noorden van de Pic Mariolo (2856m), die ik wou overtrekken. Al snel was duidelijk dat de vage paden die op de kaart waren aangegeven in de praktijk helemaal niet bestonden. Vanaf Estany Llong tot het einde van mijn dagtocht zou ik overigens geen enkele wandelaar tegenkomen. Dat zou de komende dagen eerder de regel worden: eenmaal men in de Aiguestortes de klassieke verbindingroutes tussen de refuges verlaat, is er gewoonlijk geen pad, geen steenman, geen mens te bespeuren. Ook in dit 'drukke' gebied is het eigenlijk heel eenvoudig om de eenzaamheid op te zoeken.

Door een woesternij van blokkenvelden sukkelde ik nu dus – volledig à l'improviste – langs de westzijde van het Estany Xic. Hier stak ik dan de beek over (die enkel waar te nemen was als geruis onder de blokken) en krom tot enkele tientallen meters boven het Estany Major uit om zo over een grasstrook tussen de rotspartijen boven mij en de blokkenvelden aan de boorden van het meer steil te traverseren tot onder de col. Er restte mij nog een steile klim doorheen gras en puin om hier uiteindelijk rond 13u30 aan

te komen na een erg lastig stuk wandelen. Ik nam opnieuw een korte pauze en trok dan meteen door naar de top van de Pic Mariolo (2856m). Dit was duidelijk een berg die zelden beklommen werd. Slechts hier en daar was een steenmannetje te bemerken. Het grootste deel van de klim liep over eenvoudig puin, dicht tegen de top op de rotsachtige graat was er ook een zeer eenvoudige klauterpassage die me ondanks m'n zware rugzak niet in de problemen bracht. Het was net na 14u toen ik de top bereikte.

Ik was uiteraard alleen boven. Het uitzicht was verrassend en vooral erg gevarieerd. In het westen lagen de drie hoogste toppen van de Pyreneeën, Monte Perdido (3355m), Pico Posets (3369m) en Pico de Aneto (3404m) mooi op een rijtje naast elkaar. Als dat rijtje vervolgd werd kwam je ook Perdiguero (3222m), de Besiberri-kam en Punta Alta (3014m) tegen. Het grillig gevormde Estany Major was een donkere vlek op de voorgrond. Naar het oosten lagen ver in de diepte tal van mega-grote meren als Estany de Cubieso, Estany Tort, Estany de Mariolo en nog veel meer met daarachter machtige bergen als de Pic de Subenuix, Pic de Tort, Pic Peguera en Montsent de Pallars. Verder kon ik naar het zuiden eindeloos ver het Spaanse binnenland inkijken.

Ik gaapte een kwartiertje rond en begon dan te dalen over de makkelijke en brede zuidkam tot Collado de Mariolo. Het volgende stuk van de dagtocht kon mij minder bekoren en ik heb er ook opvallend weinig herinneringen aan. Over enkele groene vlaktes bereikte ik de half leeggelopen en troosteloze stuwmeren van Estany de Reguera en Estany Salat. Dit laatste meer passeerde ik via een steile traversé aan de noordwestzijde. Daarna klom het kort en steil naar de Collado Redo (2456m). Een heel ander landschap wachtte hier op mij. De Collado Redo ligt precies op de grens tussen het graniet van de Aiguestortes en de rode zandstenen en conglomeraten aan de zuidwestzijde ervan. Het landschap werd nu plots een stuk groener en gloeiender. Tal van kleine meertjes als het Estany Redo, Estany de Travessani en Estany de Franci lagen

her en daar uitgestrooid in dit vriendelijke landschap. De Castell de Rus (2763m) domineerde alles op de achtergrond. De vermoeidheid begon stilaan toe te slaan en na een makkelijk afdaling langs deze meertjes besloot ik het voor vandaag voor bekeken te houden aan het Estany de Franci de Dalt. Het was 16u en na de moeilijke dag

gisteren had ik m'n goeie wandelritme terug te pakken. Die avond voelde ik me een beetje eenzaam, maar dat is altijd het geval de eerste dag dat ik solo loop. Ik wist dat het niet lang zou duren voor het machtige gevoel van ultieme vrijheid zou gaan overheersen.

Dag 13 : Dinsdag 15/07/2008 : Estany Franci de Dalt – Estany de Sarradé

Vertrek : 7u40

Aankomst : 15u15

Wandeltijd : 5u30

Klimmen : 1150m

Dalen : 1370m

Bergpassen : Collado del Peso (2675m), Collado del Montanyo (2654m)

Bergtoppen : Peso Petit (2791m), Pic Roi (2750m)

Andermaal moest ik die ochtend het ijs van de tent schudden. Het was opnieuw een heldere vrienacht geweest. Slechts langzaam pakte ik m'n spullen in en uiteindelijk was ik rond 7u40 op weg. Er stonden vanochtend vroeg opnieuw twee hoge cols op het programma : via de Collado del Peso (2675) en de Collado del Montanyo (2654m) zou ik in noordelijke richting opnieuw de Aiguestortes binnentrekken. Een pad was er alweer nergens te bespeuren en à l'improviste liep ik op het puin eerst in west-zuidwestelijke richting vanaan mijn bivakmeertje naar het begin van de beklimming van de eerste col. Er waren twee couloirs met daartussen een kleine tandrots. Alletwee waren ze zeer steil en vol met puin. Het zag er niet makkelijk uit. Uiteindelijk besloot ik het door de smalle linkse couloir te proberen omdat die hogerop eenvoudiger leek te worden. Door het puin ploegde ik uiteindelijk vrij comfortabel omhoog langs de tandrots en bereikte een vlakker stuk waar nog grote sneeuwvelden lagen. Die stak ik over en over een veel makkelijkere helling ging het daarna verder tot de col (2675m). Het was toen 8u45 geworden.

Ik at snel een koekje en begon dan aan de beklimming van de Peso Petit (2791m) ten westen van de col. Deze beklimming was een fluitje van een cent en al na tien minuten

had ik de top bereikt, met weer zo'n betonnen paaltje erop. Het uitzicht naar het westen was vergelijkbaar met dat van gisteren op de Pic de Mariolo, met de toppen van Cotiella, Perdido, Posets, Aneto en Perdiguero die alle aandacht opeisten. In het noorden lag het grote Estany Gran del Peso met daarachter over de Collado del Montanyo de toppen van de westelijke en centrale Aiguestortes. Naar het oosten was het uitzicht beperkt door hogere toppen als Pic Gran del Peso. Na een paar minuten te hebben rondgekeken daalde ik terug naar de col, pikte mijn rugzak op en begon à l'improviste langs de beek eenvoudig af te dalen tot ik uiteindelijk het Estany Gran del Peso bereikte. Aan de westpunt van het meer, vanwaar ik een geweldig uitzicht had op het lager gelegen Estany del Pessó de Baix en heel in de verte op de kale, platte top van de Turbon (2492m), hield ik een korte pauze om wat te eten en mijn watervoorraad aan te vullen. Het was al erg warm, volledig windstil en geen wolkje was aan de hemel te bespeuren.

Na een kwartiertje begon ik opnieuw volledig à l'improviste te klimmen richting Collado del Montanyo, ten noorden van het meer. Hier zou ik opnieuw het Nationale Park betreden via de totaal onbekende vallei van Montanyo de Llacs. Deze route had ik puur gekozen op basis van luchtfoto's die me thuis zeer aantrekkelijk leken; grote groene hoogvlaktes doorweven door riviertjes, met overal rond uitzichten op de ruige bergtoppen van de Aiguestortes. De klim naar de col was eenvoudig maar kroop door het totaal ongebaande karakter wel in de kleren. Al van ver zag ik het bordje op de col staan dat de grens van het nationale park markeerde. Zo rond 10u15 kwam ik er uiteindelijk aan.

Ik liep de rugzak opnieuw achter en begon meteen te klimmen naar het topje aan de oostkant van de col, de Pic Roi (2750m). Een eenvoudig beestje, enkel de slotmeters verliepen over een ietwat steile puinhelling. Het uitzicht was zeer aantrekkelijk. Het opvallendste was het enorme verschil in karakter tussen de valleien ten noordwesten (Montanyo de Llacs) en ten noordoosten (Mussoles) van de top. Waar de eerste dus bestond uit groene hoogplateaus, was de tweede een afgrijselijke woesternij van enorme blokkenvelden. Dit contrast kon opnieuw makkelijk geologisch verklaard worden: het Valle de Mussoles behoort tot de Aiguestortes-graniet, Montanyo de Llacs tot de zandsteengordel aan de zuidwestzijde. Ook al de rest van de Aiguestortes was vanop deze top te zien, terwijl in het westen opnieuw het reeds bekende uitzicht op Aneto,

Posets en Monte Perdido alles overheerste. Ook de kale toppen van Turbon en Cotiella sprongen in het oog. Die twee toppen moet ik op een dag zeker nog eens gaan beklimmen.

Het volgende anderhalf uur slenterde ik langzaam en totaal ongebaand de prachtige hoogplateaus hoog in het dal door, om vervolgens steiler en een eind ten westen van de beek tussen de koeien af te dalen naar de samenvloeiing van Barranc de Llacs en Barranc de les Mussoles,

op zowat 1950m. Heel dat stuk liep ik met volle teugen te genieten, terwijl het eenvoudige terrein toeliet om minutenlang tijdens het wandelen de schoonheid van het landschap tot mij te nemen. Ik was stapelgek op deze vallei. En mensen? Sinds ik gisteren aan het Estany de Dellui de klassieke routes had verlaten was ik nog geen kat tegengekomen. Ik was er zelf verbaasd over. Aan de samenvloeiing van de beken was het inmiddels 12u geworden en ik nam een lange middagpauze, waarbij ik me naakt uitbundig ging wassen in de beek. Jongens toch, en zeggen dat ze hier anderhalve kilometer verder in een lange file door een rete-saai vallei liepen!

Het was al na 13u toen ik terug mijn rugzak pakte en verder begon te dalen naar die vallei. Ik moest even de stroom dagjesmensen kruisen aan de Mirador de Sant Esperit, een goeie kilometer naar het westen de grindweg door het dal volgen om vervolgens de steile klim naar het Estany de Sarradé aan te vatten. Maar dus eerst nog die afdaling. Daarnet al had ik begrepen dat die nog wel eens kon tegenvallen. Een pad was er nog steeds nergens te bespeuren en ik moest nu door een dicht dennenbos afdalen. Met serieus was gesukkel kwam ik uiteindelijk met meer geluk dan kunde op de juiste plaats uit en stond plots tussen de dagjesmensen. Met grote ogen keken ze naar die kerel die daar plots uit het bos kwam opduiken. Ik zei vriendelijk 'ola' en stapte snel door. Een kwartiertje volgde ik de grindweg tot ik de eerste haarspeldbocht van de afdaling ervan naar het mooie Estany de Llebreta, dat al de hele tijd in de verte lag te blinken, een veldweg oppikte die langzaam klimmend naar de Barranc de Sarradé toeliep.

Na een tiental minuutjes bereikte ik de woest kolkende beek die zich uit het Vall de Sarradé wild naar beneden stortte. Op de kaart stonden twee paden ingetekend: aan elke kant van de beek zou een route vertrekken naar het bijna 400m hoger gelegen Estany de Sarradé, waar ik de tent wou opslaan. Ik probeerde logischerwijs eerst aan de oostzijde van de beek, waar ik vandaan kwam. Er was hier een vreemdsoortig soort grot waarboven een pad leek te vertrekken. Dat vervaagde al snel helemaal. De westzijde dan

maar. Daar had ik meteen een zeer duidelijk, stenig pad te pakken dat in korte nijdige haarspelden door het bos omhoog slingerde. Ik was vandaag niet kapot te krijgen. Na al een redelijk lange dag deed ik er in de loden hitte niet eens drie kwartier over om het meer te bereiken na een steile klim. Het was 15u geworden en ware het niet dat de hogere delen van het Vall de Sarradé zich extreem ruig aankondigden, ik had nog een stukje doorgestapt. Nu maakte ik er een lange, luie middag van bij het prachtige groene meer. De oevers lagen bezaaid met vlothout en de Pyreneese iris kleurde de hellingen helemaal paars. Een pad was er hogerop niet te bespeuren. De hellingen steil en ruig. Het zag er de moeite uit voor morgen.

Dag 14 : Woensdag 16/07/2008 : Estany de Sarradé – Estany Gran de Colieto

Vertrek : 7u25

Aankomst : 14u45

Wandeltijd : 5u40

Klimmen : 1050m

Dalen : 960m

Bergpassen : Coll de Sarradé (2813m), Collet de Contraix (2748m)

Bergtoppen : Pic de Contraix (2958m)

Een grijs wolkendek schoof langzaam langs de hemel en nevelslierten omarmden geregeld de hoogste bergtoppen. Toch besloot ik meteen in de pakken voor wat nothans de zwaarste en ruigste etappe van mijn hele tocht zou gaan worden. Twee hoge, moeilijke en allicht besneeuwde bergpassen moest ik overtrekken om het prachtige

Vall de Colieto te bereiken. Het was nog niet eens half acht toen ik op weg ging. Op paden hoefde ik het eerste deel van de dag door het ultraruige Vall de Sarradé niet te rekenen. Op de minste steenmanmarkering evenmin, zo werd al snel duidelijk. Gelukkig had ik gisteren nauwgezet de hellingen bestudeerd om de beste klimroute te vinden tot het hoger gelegen Estany de Sarradé d'Amunt. Eerst trok ik in min of meer oost-noordoostelijke richting om over een minder steil stuk de drempel te overwinnen die me tot op een hoogte van 2400m bracht. Heel dit stuk verliep over een grashelling doorspekt met kleine puin- en blokkenvelden. Daarna traverseerde ik over steeds ruiger wordend terrein terug naar de beek om tenslotte in de buurt van de beek door een wildernis van puin en blokkenvelden tot het meertje te klimmen. Ik had dan 350m geklommen en had hier 1u20 minuten over gedaan. Op 'normaal' terrein gaat het meestal bijna dubbel zo snel.

Bij het meertje nam ik een eerste pauze. Ik moet natuurlijk niet vertellen dat ik in deze vallei opnieuw geen mens ben tegengekomen. De stilte was ongelooflijk. De grijze hemel maakte de sfeer beklemmend. Er zat geen spatje leven in het landschap. Enkel stenen en ijs. Reeds onder de indruk werd ik plots opgeschrikt door een angstaanjagend gerommel en gedonder hoger in het dal, ongetwijfeld veroorzaakt door een instorting op de flanken van Pic de Sarradé. De adrenaline stroomde door mijn lichaam zoals ze dat nog maar zelden had gedaan. In dit dal had ik echt het gevoel op een plaats te komen waar de mens niet thuishoort en niet welkom is.

Na een tiental minuten ging ik weer op weg. Ik traverseerde de sneeuwvelden aan de oostzijde van het meer en klom dan langs en dwars door enkele watervallen een volgende drempel over om zo het hoge Vall de Sarradé te bereiken. Voor het eerst zag ik nu ook de Coll de Sarradé (2813m) liggen, waar ik naartoe moest. De rest van de klim zag er nu een stuk eenvoudiger uit en liep voor een groot deel over vlakke rotsplaten met nog hier en daar een eenvoudig blokkenveld. Onderweg kwam ik een doorbloede gemzenstront tegen. Nauwelijks een kwartier later bemerkte ik een dode gems, een levensloze bruine vlek op de rotsen. Alles in deze vallei was gemaakt om een onuitwisbare indruk na te laten in mijn geest. De tocht door het Vall de Sarradé is een van de meest beklievende die ik in mijn leven heb gemaakt. Opnieuw klonk een instorting op de bergwanden. Ik zag een stofwolk opstijgen op de flanken van Crestes de Barradé. Toch voelde ik me veilig in dit dal. Een bevoorrecht toeschouwer van het meest rauwe natuurgeweld.

Het was uiteindelijk 9u48 toen ik na een betrekkelijk eenvoudige klim de Coll de Sarradé bereikte. Dat was twaalf minuten sneller dan ik vanmorgen vroeg had ingeschat. De afdaling aan de andere kant van de col zag er andere koek uit. Eerst een steil sneeuwveld oversteken, om dan over een akelig steile puinhelling af te dalen tot een langgerekt sneeuwveld, dat me tot in de buurt van het Estany de Contraix zou voeren, een meer waarop nog grote ijsplaten aanwezig waren langs de oevers. Hier zou ik dan de meer klassieke route oppikken van het Estany Llong over Collet de Contraix (2748m) naar het Vall de Colieto.

Eerst wou ik echter nog de Pic de Contraix (2958m) op. De weg naar de top was er een van grote rotsblokken waar ik slechts met enige acrobatie en nu en dan een stukje verspringen overeen geraakte. Na een klein halfuur bereikte ik de top, die eveneens bestond uit opeen gestapelde grote steenblokken. Het uitzicht was on-Pyrenees en volledig in de stijl van de dag: behalve diep in het Vall de Colieto was nergens groen te bemerken. Overal rond waren er enkel de ruige, steile bergflanken van de Aiguestortes met nog veel sneeuw erop, half bevroren meren en met blokkenvelden gevulde valleien.

Het grijze wolkendek loste stilaan op en hier en der viel een heldere zonnestraal op de bergen. De omgeving van de Besiberri's, de adembenemend mooie Serra de Tumeneia aan de zuidzijde van het Estany de Mar en de sowieso reeds opvallende Montardo werden op die manier extra in de verf gezet. Verder weg was er uiteraard opnieuw de Aneto, en zelfs het Massif du Neouvielle was van hieraf zichtbaar. En dan waren er natuurlijk ook nog de Mont Roig, de Certascan, het Estats-massief, Cotiella en zoveel meer.

Ik daalde terug naar de col, at en dronk nog wat en begon dan te dalen aan de ultrasteile noordoostzijde. Ik nam mijn pickel ter hand om het eerste zeer steile sneeuwveld (45° ruw geschat) te traverseren. Mijn stijgijsers liet ik in de rugzak maar eigenlijk had ik ze ook moeten bovenhalen. Daarna kwam ik op de puinhelling terecht (45-50°) die eigenlijk al bijna te steil was om op een veilige manier af te dalen. Regelmatig veroorzaakte ik ongecontroleerde steenlawines die tientallen meters de helling afdonderden. Uiterst voorzichtig daalde ik verder tot na zowat 80 verticale meters de helling stilaan vriendelijker werd toen ik de volgende

sneeuwvelden bereikte. Deze daalde ik zonder probleem af met enkel de pickel in de hand. Steeds op de sneeuw blijvend om de blokkenvelden te vermijden bereikte ik nu snel het Estany de Contraix (2571m). Ik was blij dat de afdaling erop zat. Het was 11u50 geworden.

Na twee dagen zonder een kat tegen de komen kwam ik nu dus ook weer op een klassiekere route terecht, met steenmanmarkering, een min of meer duidelijk pad en zelfs mensen! Een koppel stond mij aan te staren en vroeg of alles ok was. Ze hadden de steenlawines gezien en gehoord die ik daarnet had veroorzaakt. Ik stelde ze gerust en ze klommen verder naar Coll de Contraix (2747m). Ook deze col, die ik zelf ook overmoest, zag er overigens weer een hele brok uit. Na de blokkenvelden langs het meer kondigde zich een steile en grotendeels besneeuwde klim aan. Eerst nam ik echter een halfuurtje pauze om wat te eten en mijn waterzak weer te gaan vullen aan het meer.

Daarna klom ik naar de basis van de sneeuwvelden toe. Hier stond een vijftal mensen bang naar boven te gapen. Ik bond mijn stijgijsers aan en beloofde dat ik m'n best zou doen om een mooi spoor uit te slijten. Makkelijk stampte ik me een weg naar boven terwijl een lange staart mensen achter mee aan kwam. Eenmaal op de col werd ik rijkelijk getraakteerd op koekjes en cola. Toen ze door hadden dat ik Belg was begon iedereen me meteen uit te vragen over de politieke situatie in ons apenlandje. Tja, wat antwoord je dan, behalve dat het allemaal vooral extreem pijnlijk is...

De westkant van de col kondigde zich trouwens niet veel makkelijker aan. Eerst was er een steil stuk over puinhellingen, daarna sneeuwvelden zo ver het oog rijkte in het Canal de Contraix. Na de puinhellingen, die ik vrij makkelijk overraakte, nam ik terug mijn pickel en stijgijsers ter hand voor de vrij steile afdaling over de sneeuwvelden. Een Franse macho – naar eigen zeggen met 20 jaar ervaring in de bergen – lachte eens meewarig en zou me eens tonen hoe je een sneeuwelling afmoest. Op z'n schoenen begon hij als het ware naar beneden de skieën. Toen hij een oud spoor kruiste ging hij echter onderuit en totaal ongecontroleerd sjeesde hij aan hoge snelheid op z'n gat naar beneden, tot hij uiteindelijk recht in de rotsen vloog. Pijnlijk ging hij rechtstaan, keek even omhoog met een blik 'hij zal het toch niet gezien hebben' en sukkelde dan met een pijnlijke gang verder. Hij mocht al serieus van geluk spreken dat hij niets gebroken had.

Mét pickel en stijgijsers daalde ik nu verder over de sneeuwvelden. Rond de blokkenvelden was het hier en daar uitkijken voor instortende sneeuwbruggen. Uiteindelijk rond de 2400m was het gedaan met de sneeuw. Maar niet met het ruige terrein. Over een met steenmannen gemarkeerde route was het nog een heel eind verder sukkelend tussen flink uit de kluiten gewassen blokkenvelden. Eindelijk kwam dan het Estany Gran de Colieto in zicht. Omdat bivakkeren in de Aiguestortes verboden is besloot ik me niet vlak langs het meer te installeren maar iets meer verdekt langs de beek, zo'n 200m ervoor. Het was amper 14u45 toen ik aankwam, maar de etappe was moeilijk en ruig geweest en rust welgekomen.

Die middag amuseerde ik me vooral met twee dagjesmensen, een Spaans (dat kon ik meteen afleiden uit de fluo bergsportkledij en het gekwebbel) koppel van rond de 40 met een hondje. Ze waren duidelijk de weg kwijt. Twee uur lang liepen ze non-stop de eerste 100 meter van de routes naar Port de Colomers en Coll de Contraix op en af (ik lag vlakbij de splitsing te wachten op het vallen van de avond om te tent op te stellen). Uiteindelijk rond 17u45 kwam de man naar me toe. Hij had een klein kaartje bij van de Circ de Colomers. De plaats waar wij nu waren stond er niet eens op. Hij vroeg me vlakaf "waar zijn we ??". Ik nam m'n kaart en wees naar het Estany Gran de Colieto.

Ongelovig staarde hij me aan. Ik staafde mijn beweringen met enkele herkenningspunten in het landschap. De Spanjaard staarde een minuutje naar de kaart en leek te beseffen dat ik de waarheid sprak. Dan vertelde hij dat ze de auto hadden aan Refugi de Colomers, en vandaag het Circuit dels Estanys de Colomers wilden lopen, waarvan hij dus een kaartje bijhad. Maar blijkbaar waren ze al vanaf de eerste meter foutgelopen, helemaal de Port de Caldes overgetrokken en via de Refugi Ventosa i Calvell naar hier gesukkeld. En blijkbaar hadden ze al die tijd nooit doorgehad dat ze gewoon door de compleet verkeerde vallei liepen.

Ik kon het bijna niet geloven. Het was nu iets voor zes. Het was aan het betrekken en binnen drie uur werd het donker. Voor een doorsnee wandelaar schatte ik de wandeltijd over Port de Colomers naar de Refugi de Colomers op zowat drie uur. Voor deze mensen deed ik daar dus nog een uurtje bij. Hoewel hij dubbel zo oud was als ik en hopelijk toch enig gezond verstand had raadde ik de man dus toch maar zelf aan om terug te keren naar Refugi Ventosa i Calvell, op een goed halfuur stappen hiervandaan, en daar te overnachten. Hij antwoordde niet, staarde nog even naar de kaart en droop dan met de staart tussen de benen af naar z'n vrouw die het hele schouwspel vanop een metertje of 50 afstand had zitten volgen. Ik kan niet ontkennen dat ik half genietend naar het spektakel zat te kijken dat zich toen afspeelde. Na een halve minuut uitleg door haar echtgenoot begon mevrouw het plots wild uit te schreeuwen en verkocht hem een ferme mep recht in het gezicht. Daarna werd ze iets rustiger. Ze leken even met elkaar te overleggen en vol ongeloof zag ik hoe ze dan tergend traag begonnen klimmen op de route naar Port de Colomers... de man keek nog even achterom naar me. Ik antwoordde met de armen open en hoofdschuddend met een gebaar van "wat doe je nu, wat doe je nu?".

De show was echter nog niet gedaan. Rond zeven uur begon het lichtjes te regenen. Een kwartier later kwamen plots twee wandelaars, een Spaans koppel van rond de 40 met een hondje en fluo bergsportkledij, langs dezelfde route naar beneden gerend in de richting van Refugi Ventosa i Calvell. Ik denk dat die regen het beste was dat hen die avond kon overkomen...

Dag 15 : Donderdag 17/07/2008 : Estany Gran de Colieto – Arties

Vertrek : 7u15

Aankomst : 14u00

Wandeltijd : 5u00

Klimmen : 750m

Dalen : 1350m

Bergpassen : Port de Caldes (2598m), Colb de Ribereta (2322m)

Na een nacht met regelmatig lichte regen was de vallei toen ik rond 6u30 opstond gevuld met dichte mist. De Punta Alta, die normaal voor vandaag geprogrammeerd stond, werd zo geschrapt. Evenmin had ik zin om urenlang door het dal naar Caldes de Boi te slenteren en in de mist de Collado de Fenerui over te trekken. Op een paar minuten tijd besloot ik om mijn planning radicaal om te gooien. Via Port de Caldes (2598m) en Refugi de Colomers zou ik vandaag naar de Estanhs de Montcasau trekken, om dan morgen het laatste stukje naar het Vall d'Aran te lopen, daar een camping te zoeken en overmorgen te beginnen aan het laatste luik van m'n tocht richting Aneto. Vandaag zou dus een rustig dagje worden. Moesten de wolken alsnog openbreken kon ik er altijd nog de Montardo (2833m) bijdoen, een prachtige top die ik vorig jaar ook al eens had beklommen.

Door de mist sukkelde ik over enkele blokkenvelden tot de Refugi Ventosa i Calvell. Daar kwam ik de twee Spanjaarden uiteraard weer tegen. Ze kwamen naar me toe en vertelden letterlijk 'tijdens de klim kwamen we tot het inzicht dat het veiliger was om terug te keren naar de hut en daar te overnachten'. Yeah right. Daarna vroegen ze of ik ook via Port de Caldes naar Colomers zou trekken. Met een smoes maakte ik vlug dat ik weg was. Geen zin om de hele dag gids te spelen voor die klungels.

Langs het Estany de Travessani trok de mist tijdelijk eventjes op en had ik een prachtig zicht op de Besiberrikam. Maar al even snel zat ik terug in het grijs. Iets voorbij Estany des Monges, waar het wemelde van de muggen,

kreeg ik dan aansluiting op de GR11 die me nu naar Port de Caldes leidde. Het was 9u20 toen ik de col bereikte. Ik nam een lange pauze in de mist om te eten en daalde dan al snel onder de wolkenbasis toen ik de Circ de Colomers binnenliep, met enkele prachtige uitzichten op de bergwanden aan de zuidzijde ervan. Vorig jaar had ik erg genoten van de

Circ de Colomers. Nu met de mist was er heel wat minder aan en snel daalde ik verder naar de refuge, die ik na nauwelijks 50 minuten vanop de col bereikte. Daar stond een bordje dat me had wijsgemaakt dat ik er twee uur over zou doen.

Ik nam opnieuw een pauze. Het was nog ochtend en het was eigenlijk helemaal niet ver meer naar de Estanhs de Montcasau. Ik haalde m'n GSM boven en kreeg van thuis een SMS met een weerbericht dat weer alles veranderde. Vandaag slecht, dan twee dagen mooi, derde dag in loop dag buien, vierde dag regen, zo luidde het. Miljaar! In de huidige planning betekende dat dus slecht weer uitgerekend op de twee dagen die voor de Aneto voorzien waren. Een hele tijd heb ik zitten brainstormen daar in de buurt van Refugi de Colomers. Allerlei scenario's gingen door m'n hoofd. Eén ervan was zelfs om gewoon via de GR11 naar Benasque te trekken en enkele dagen vroeger door te reizen naar de Ordesa, waar ik op de 24e werd verwacht. Dan kon ik daar nog een tweedaagse lopen. Ofwel... vandaag nog tot het Vall d'Aran en overmorgen-avond reeds op de top? Hoogtemeters berekenen, de kaart nog driemaal checken. En dan plots: GO! Gaan! Vlammen over de GR11. Vlammen naar Arties. Nog 15km voor de boeg vandaag.

Ik ging als een beest tekeer. 50m klimmen, een traversé van bijna anderhalve kilometer, nog eens 200m klimmen dan dan 250m dalen tot de Estanhs de Montcasau, allemaal op nauwelijks een uur tijd. Ik zweette als een paard. Zelfs die van het vreemdelingenlegioen hadden het die middag moeilijk gehad om mij te volgen. Ik pauzeerde niet en bereikte na nog een steile duik de grindweg die me nu door het dal tot Arties zou voeren. 12km lang. Een ode aan de verveling. Stap-stap-stap. En bij elke stap galmde het "Aneto! Aneto! Aneto!" door mijn hoofd. The long and winding road to Arties. En dan, op 1650m, bij de Cabana de Loseron... een auto! Ik lift niet, ik houd hem gewoon tegen. Het is de gardien van Refugi de Colomers die op weg is naar het dal voor bevoorrading. Hij neemt me toch met plezier mee. En dan, bij het instappen, verandert alweer alles. Ik stoot mijn knie hard tegen de scherpe rand van de autodeur. Aanvankelijk heb ik er niet veel erg in, maar wanneer ik wil uitstappen in Arties gaat een geweldige pijnscheut door mijn lichaam. 's Avonds terwijl ik op de camping een theetje zit te drinken met de plaatselijke Hollander voel ik alles opstijven en als ik bij het vallen van de nacht de tent induik kan ik m'n been nog nauwelijks plooiën van de pijn. Ik smeer er vrolijk Voltaren op, maar heb er eerlijk gezegd weinig hoop op dat ik morgen kan vertrekken. Aneto, Aneto, Aneto?

Dag 16 : Vrijdag 18/07/2008 : Pont de Salenques – Pico de Vallibierna

Vertrek : 10u50

Aankomst : 18u45

Wandeltijd : 5u00

Klimmen : 1750m

Dalen : 150m

Bergpassen : Collet dels Estanyets (2524m)

Bergtoppen : Pico de Vallibierna (3062m)

Ik werd wakker van mijn wekker rond 7u. Het was mooi weer. Verrassend genoeg was mijn knie, die ik gisteren zwaar had bezeerd bij het liften naar de camping in Arties, redelijk soepel. Ik kon hem toch zonder al te veel pijn zo'n 90° plooiën. Blijkbaar had het geholpen om de hele nacht met een geplooid been te proberen slapen. Ik pakte mijn boeltje bijeen, nam nog een warme douche en wandelde dan uiteindelijk rond 8u30 de nog grotendeels slapende camping uit. Langs de grote weg ging ik bij het einde van het

dorp nu liften. Ik moest vanmorgen naar Vielha geraken, daar m'n inkopen voor de komende vijf dagen doen, en vervolgens nog doorheen de Tunnel de Vielha liften om dan een beetje verder aan Pont de Salenques de GR11 op te pikken, het Aneto-massief in. Hopelijk zou ik zo tegen de middag toch heel dat gedoe erop hebben zitten.

Al snel merkte ik dat de mensen in de auto's die passeerden allemaal een vreemde grijns op hun gezicht hadden, alsof ik er de dorpsgek in hoogsteigen persoon uitzag. Ik begreep het niet zo goed. Na een klein halfuur, toen ik nog steeds geen lift had, zag ik wat er aan de hand was. Daar, zo'n 100m 'stroomopwaarts' op de weg, stond nog een lifter. Ik liep ernaartoe. Maar, dat wás de dorpsgek! Een marginale Spanjaard (met fluo-kledij) moest ook naar Vielha. Ik besepte maar al te goed dat ik nooit een lift zou versieren zolang ik hier samen met hem met m'n duim omhoog stond. Dus liet ik hem achter, liep ik nog eens 200m 'stroomopwaarts', stak mijn duim omhoog... en de 2^e auto stopte.

Het was een gemeentewerker die op weg was naar Vielha. Hij sprak bijna alleen Spaans dus tot een echte conversatie kwam het niet, de meest vervelende situatie als lifter. Om 9u15 stond ik dan in Vielha. Ik wist het supermarktje in de stad er nog zijn van vorig jaar. Het ging pas om 9u30 open dus liep ik nog even te koekeloeren. Daarna kon ik dan 5kg eten gaan inslaan en de rugzak inproppen. Ik kocht ook nog een fles water van een liter. Niet zozeer voor het water zelf, maar om mijn draag-capaciteit op te voeren naar 4 liter met het oog op een eventueel topbivak op de Aneto. Aan de kassa informeerde ik ook nog naar een kaartenwinkel want ik had besloten om toch ook de Editorial Alpina 1/25000 aan te kopen. M'n Spaanse 1/50000-kaart vond ik niet gedetailleerd genoeg voor dit stuk. In een boekenwinkeltje vond ik snel wat ik nodig had en tevreden kon ik om 10u15 al terug gaan liften, aan het tankstation dat iedereen die het stadje uitreed richting Tunnel de Vielha passeerde.

Het duurde nauwelijks 30 seconden voor ik hier een lift te pakken had, onwezenlijk. De allereerste auto, een grote zwarte jeep, stopte en pikte me op. Het was een jonge kerel met verwilderde haardos en met enorm veel eten en drinken in z'n koffer. Hij sprak goed engels en al snel hadden we een aangename conversatie. Al snel bleek ook dat hij gardien was in Refugi Estany Llong in de Aigüestortes en nu naar Vielha was gereden voor voedsel. Ik vertelde dat ik er nauwelijks 5 dagen eerder was langsgelopen. En toen viel plots allebei onze frank: het was deze kerel die mij toen een rol wc-papier had verkocht! Wat een bangelijk toeval! We kletsten nog de hele rit over vooral de Pyreneeën en toch ook nog wat andere dingen. Voor ik het wist zaten de 15km naar Pont de Salenques er al op en zeer hartelijk namen we afscheid toen hij me pal op de plaats waar de GR11 het bos indook afzette.

Het net 10u30 gepasseerd, een gedroomd vroeg vertrekuren gezien de drukke ochtend. Ik zette me eerst nog een goed kwartier op een rotsblok langs de woest kolkende beek om iets te eten en lichtere kledij aan te trekken. Het zou een warme dag gaan worden. Uiteindelijk begon ik op een aangenaam pad door beukenbos langzaam te klimmen over de GR11 in het lage Valle de Salenques. Ik deed het aanvankelijk rustig aan om mijn nog tegenpruttelende knie te sparen, maar die kwam snel helemaal los en hinderde mij eigenlijk nog nauwelijks. Na zowat een half uur kwam ik dan aan een splitsing van het pad. Ik volgde de GR11 die nu steil het dal zou uitklimmen naar de meertjes hoog in het Vall d'Anglos. De andere route was die naar de ultraruige Coll de Salenques.

De klim werd nu plots zeer steil en over een stenig pad ging het nijdig omhoog in korte zigzags door het bos. Ik zweette erg hard. Het was zeer warm hier onder de boomgrens.

Om de 100m klimmen stopte ik een minuutje om een stevige teug water te drinken. Na vier zulke stops waren de 2 liter die ik beneden had ingeladen al op. Er was hier voorlopig niets te vinden dus klom ik maar meteen door naar een eerste, kleine meertje op goed 2150m. Ik had dan dus goed 700m geklommen sinds mijn vertrek. Het was 12u30 geworden. Ik besloot hier een langere pauze te nemen om uitgebreid te eten en drinken. Overigens kapte ik vandaag weer meer dan 10 liter water naar binnen. Doorheen het dal had ik een prachtig zicht op de machtige flanken van de westelijke Aiguestortes, met heel dominant natuurlijk weer de Besiberri-kam.

Na goed drie kwartier luiere ging ik weer op weg. Al snel bereikte ik nu het grote, groene plateau waarop meren als Estany Gran, Estany Roi en Estany de l'Aubaga lagen. Aan het houten gebouwtje van de onbemande Refugi d'Angllos lagen een drietal mannen in ontbloot bovenlijf in het gras. Ik wuifde even maar liep wel gewoon verder. Het volgende klimmetje naar het hoger gelegen Estanyet d'Angllos leverde mooie terugblikken op de meren met in de verte de Aiguëstortes. Het terrein werd intussen wel ruiger en langs de oevers van dit meer, gelegen op 2350m, moest ik de eerste blokkenvelden door met hier en daar zelfs al een sneeuwveld. De klim naar de Collet dels Estanyets (2524m) kondigde zich ook vrij ruig aan, met veel puin en blokken en enkele langgerekte sneeuwvelden, waar ik niet onmiddellijk een spoor doorheen zag lopen. Uiteindelijk viel de klim beter dan verwacht mee en de uitbundig geplaatste GR11-markering gidste me net rechts van de sneeuwvelden omhoog.

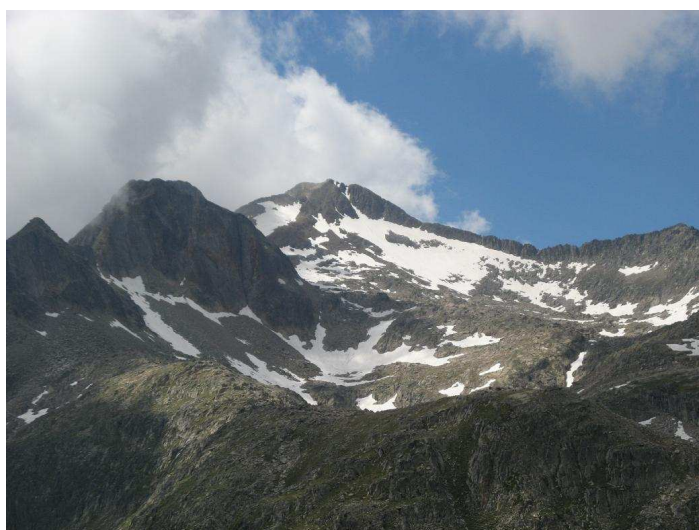

De terugblikken waren al de moeite, maar op de col opende zich vooral een geweldig uitzicht naar het westen. Kort maar diep onder mij lag het grote Estany del Cap de Llauset. Daarachter zag ik hier en daar vaag een pad omhoog lopen naar de ruig ogende Collado de Vallhibierna (2732m), een van de hoogste cols

langs het traject van de GR11. Maar mijn blik werd vooral aangezogen door de bergtop die links daarachter alles domineerde : de Pic de Vallibierna. Ik wou deze berg vanavond beklimmen vanaf een bivak bij één van de hoogst gelegen meertjes aan de voet ervan. Er leek nog heel wat sneeuw te liggen, maar vanaf de oostkant zou deze berg een makkie zijn, zo had ik toch gelezen.

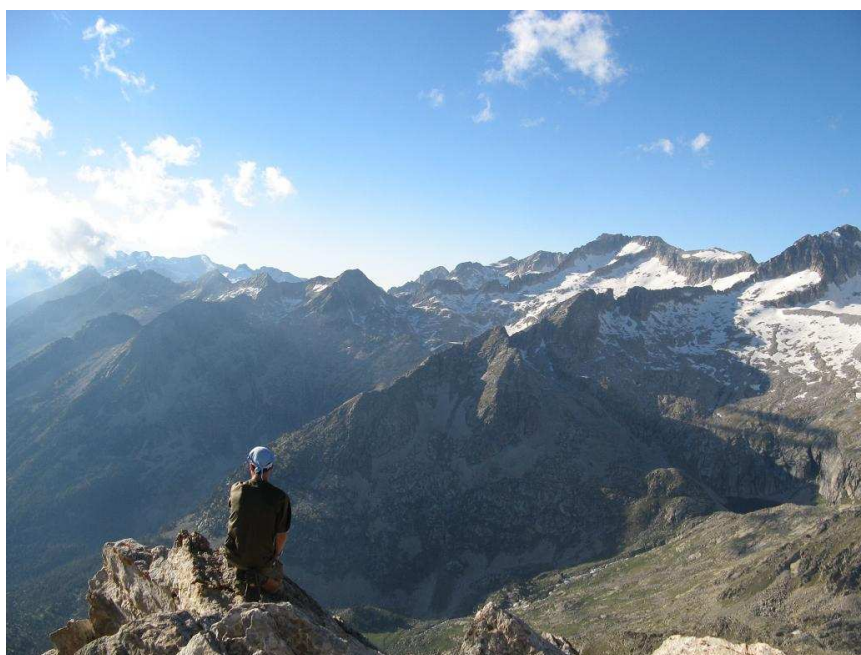
Na een korte pauze daalde ik af naar het meer en begon daarna over de GR11 te klimmen op de route naar Collado de Vallibierna. Vooral in het zuiden was er intussen redelijk zware cumulusbewolking beginnen vormen, in die mate zelfs dat ik rekening begon te houden met een mogelijk onweer later op de middag. Op goed 2500m nam ik dan de afslag naar de Pic de Vallibierna. Nogal wat mensen kwamen afgedaald van de

berg en vertelden mij dat het helemaal niet moeilijk was. De route was in elk geval zeer goed met steenmannen gemarkeerd toen ik over een ruige, rotsachtige route met geregeld sneeuwvelden langs de nog deels bevroren Estany Xelat en Estany Redo verderklom tot een naamloos meertje op 2700m, aan het begin van het finale stuk van de beklimming. Ik kwam er aan rond 16u20. De Pic de Vallibierna zat in de wolken en ik begon met het lange wachten. Er was één plekje bij het meer waar ik eventueel mijn tent kon rechtzetten. Maar intussen, terwijl nu de laatste mensen van de berg kwamen afgedaald, dwaalde al een ander scenario door mijn hoofd: een poging tot topbivak op de Vallibierna. Ik wist van deze top dat ze bestond uit een langwerpige, vrij smalle rotsgraat, maar toch hoopte ik ergens een plekje te vinden op de top. Als dat niet lukte zou ik wel ergens kort onder de top kunnen slapen.

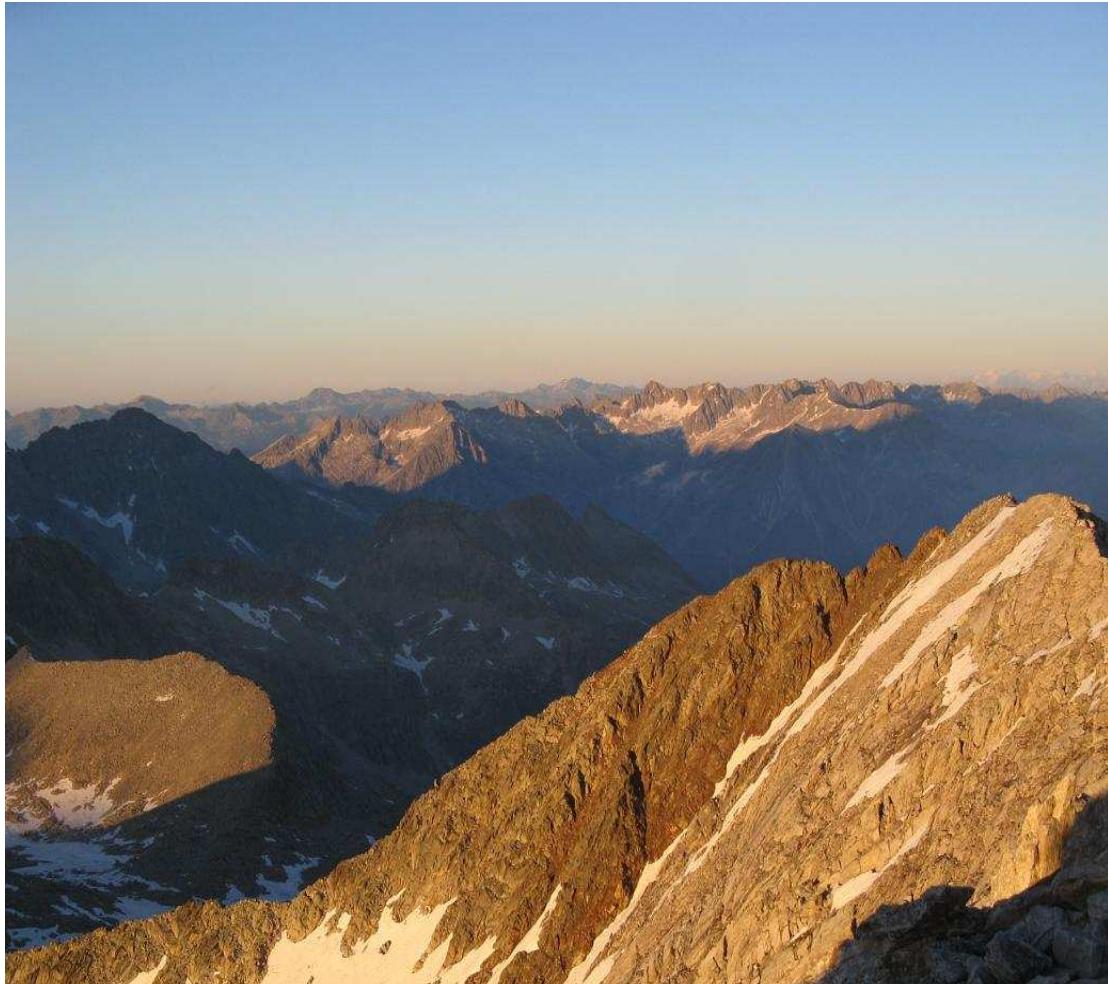

Eerst moest ik uiteraard nog wat het weer afwachten. De top bleef steevast in de wolken zitten, maar rond 17u30, toen ik mijn avondmaal aan het bereiden was, kon ik dan vaststellen dat zoals verhoopt de cumulusbewolking stilaan begon op te lossen en verticaal minder ontwikkeld werd. Er zou geen onweer komen, en tegen zonsondergang zou het allicht zelfs quasi helder zijn. Iets na 18u, met de top nog steeds in de mist, ging ik op

weg. De klim verliep aanvankelijk over grote, weinig steile sneeuwvelden die ik in de mulle sneeuw makkelijk zonder stijgijsers of pickel opkon. Vanaf 2900m bereikte ik dan een losse puinhelling waarover enkele sporen omhoogliepen. Dit was wel zeer intensief wandelen. Ik voelde dat ik na meer dan 1700m klimmen op een halve dag stilaan door mijn beste krachten heen zat. Bovendien zat er bovenop het voedsel nog eens 4 liter water in mijn rugzak. Eens de 3000-meter grens voorbij, kwam de pijngrens in zicht. Maar de top was niet ver meer en tussen de voorbijdobberende wolkenplukken overviel mij een geweldig gevoel toen ik uiteindelijk de smalle topgraat bereikte en het uitzicht in alle richtingen ronduit overweldigend werd. De

makkelijke maar wel impressionante graat met aan beide zijden van de 2 tot 5 meter brede kam een eindeloze afgrond voerde mij verder naar de top. Onderweg kwam ik twee plaatsen tegen waar ik mijn matje wel kon leggen. Maar de beste overnachtingsmogelijkheid bood zich uiteindelijk aan op nauwelijks enkele meters van het steenmannetje op de top. Nadat ik enkele rotsblokken had versleept had ik er een fantastisch plekje en nadat ik enkele muurtjes had gebouwd lag ik nog eens volledig uit de wind ook.

Over de avond op de Pic de Vallhibierna weet ik niet zo veel te vertellen. Het is het meest intense moment van de reis geweest. Het uitzicht op de zuidflank van het Aneto-massief, de Aiguestortes, de noordkant van het Vall d'Aran, het Perdido-, Posets- en Perdiguero-massief was ronduit fenomenaal. In het zuiden de donkere Serra de Llauset, verder weg de dubbele top van de Turbon, met verder naar het oosten een grote massa wolken boven de Spaanse voorgebergten, de laatste overblijfselen van de dreigende wolken van vanmiddag. Langzaam werden de schaduwen van de bergen langer, de Aiguestortes overspoeld door een rode gloed van de ondergaande zon. Net voor de zon ergens halfweg tussen Posets en Perdiguero achter de einder verdween vormden zich mistflarden wanneer lucht die vanuit het Vall de Vallibierna omhoog werd gestuwd afkoelde en de waterdamp condenseerde. Spontaan spreidde ik mijn armen open toen de roodgekleurde wolken samen met een frisse windvlaag langs m'n haren en tussen m'n vingers gleden. Uiteindelijk kroop ik in m'n warme slaapzak, om op 3062m één van de geweldigste nachten uit m'n leven te mee te maken.

Dag 17 : Zaterdag 19/07/2008 : Pico de Vallibierna – Ibon del Medio de Coronas

Vertrek : 7u10

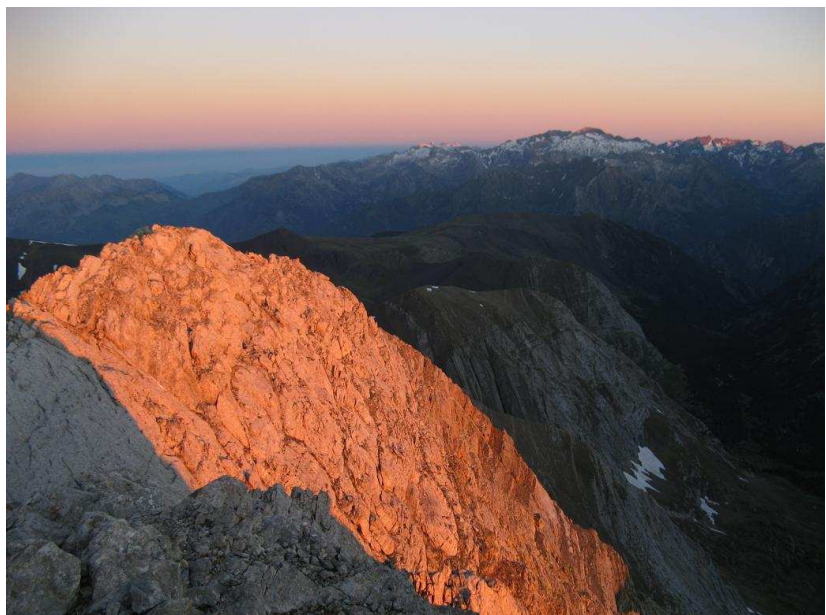
Aankomst : 14u40

Wandeltijd : 4u40

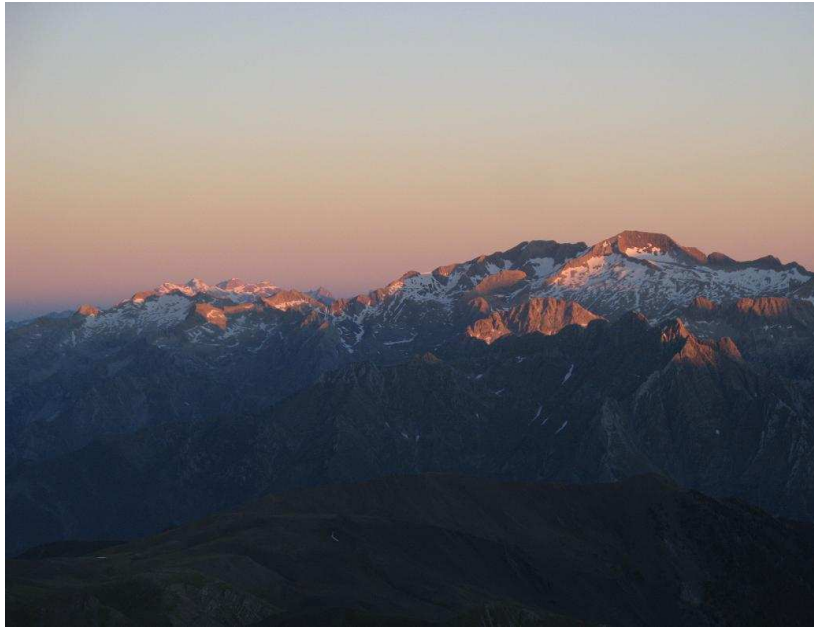
Klimmen : 870m

Dalen : 1200m

Enkele malen werd ik 's nachts wakker. Monte Perdido en Posets prijken in het licht van de quasi-volle maan bijna pal boven mijn voeten. Een zachte, niet-storende bries zorgde ervoor dat mijn slaapzak de hele nacht lang kurkdroog bleef. Ik sliep bijzonder goed op mijn troon hoog op de berg. Toen ik rond 6u opnieuw

wakker werd zette de schemering volop in en besloot ik op te staan. Het was net geen 6u30 toen de zon vanachter de Tuc de Maubermé kwam geschoven wanneer ik bezig was aan mijn ontbijt. Plots stond de hele bleke, kalkstenen top van de Pic de Vallibierna in vlammen, terwijl de donkere nacht nog in de valleien lag. Verder weg vielen ook de eerste heldere zonnestrallen op Posets en Perdiguero en even later ook op de Monte Perdido. Met open mond zat ik te gapen hoe op de bergen één na één het licht aanging. Ik vroeg me ook af op hoeveel van die toppen nog iemand zou hebben liggen slapen.

Rond 7u10 was ik vertrekkenklaar en begon ik terug de topgraat af te wandelen, in oostelijke richting ditmaal. Het spel van licht en schaduw was nu, een klein uur na zonsopkomst, op z'n mooist. Snel schoof ik de puinhelling af en over de harde sneeuwvelden daalde ik verder tot het ijsmeertje waar ik gisteren op groen licht had zitten

wachten voor mijn topbivak. Ik kwam er rond 8u aan en nam meteen een korte pauze om m'n watervoorraad te gaan aanvullen en nog iets te eten. Daarna besloot ik een shortcut te nemen en meteen in noordelijke richting door te steken naar de Ibons de Vallibierna, aan de westzijde van Coll de Vallibierna. Een pad was er niet en regelmatig moest er over sneeuwvelden worden afgedaald, maar afgezien van één steilere passage die wat oplettendheid vereiste was het een makkelijke route.

Ik liep weer met volle teugen te genieten vandaag. Het moest de absolute topdag van de tocht gaan worden: ik wou in één ruk doorsteken naar de top van de Pico de Aneto (3404m), de hoogste berg van de Pyreneeën, om daar opnieuw een topbivak te wagen. Wat een onwaarschijnlijke 2-daagse zou ik dan niet gehad hebben! Het weer was prachtig, helderblauwe lucht. Maar het was uiteraard nog veel te vroeg om te beslissen of een topbivak op zo'n top verantwoord was. Over redelijk ruig terrein passeerde ik het onderste van de Ibons de Vallibierna, daarna werd het pad veel makkelijker terwijl ik verder het Vall de Vallibierna indook richting Refugio de Coronas. Intussen kwam ik de eerste tegenliggers tegen. Ik vroeg ze allemaal naar het weerbericht voor vanavond en vannacht. Zoals gewoonlijk wist had het grootste deel zelfs de weersvoorspellingen niet geraadpleegd voor ze aan hun dagtocht waren begonnen. De andere hadden zeer tegenstrijdige informatie, van onweersdreiging tot 'sowiezo droog en helder'. Ik werd dus niet veel wijzer.

Twee beken kon ik maar met enige moeite met droge voeten oversteken. Er was nog steeds erg veel water aanwezig, de combinatie van een sneeuwrijke winter en een zeer nat voorjaar. Het contrast met vorige zomer was in elk geval gigantisch en ook de gardien van Refugio Estany Llong had mij dit bevestigd. Uiteindelijk kwam ik onderin de vallei

uit en over een zeer breed, stenig pad bereikte ik rond 10u15 de Refugio de Coronas. Er was hier duidelijk iets te doen. Een grote boog, eentje zoals die worden gebruikt om de laatste kilometer van een grote wielervedstrijd aan te geven, werd opgeblazen boven het pad en mensen met groene t-shirts liepen af en aan. Aan de deur van de refuge zat een oude man met een fardenmap met een hele lijst namen en nummers. Ik vroeg ze wat er aan de hand was. Bleek dat hier vandaag de "Tour du Aneto" werd georganiseerd, een loopwedstrijd van 32km, vanuit Benasque langs de zuidkant van de Aneto over de GR11 de Coll de Vallibierna over, om vervolgens via de ultraruige Coll de Salenques doorheen het Vall de Benas terug naar Benasque te trekken. Goed voor in totaal meer dan 3000 hoogtemeters. Ik vroeg ze of er op een col als de Salenques, met z'n ruige terrein en vermoeide, haastige deelnemers niet veel ongelukken gebeurden. Het even korte als eenvoudige antwoord was "we hebben vandaag 2 extra helikopters in Benasque gestationeerd". De start werd om 10u gegeven in Benasque, de eerste finishers werden er verwacht in de loop van de (voor)avond, de laatsten morgenvroeg. Gekken.

Nu, als mede-organisatoren van zo'n evenement verwachtte ik wel dat deze mensen wél een betrouwbaar weerbericht zouden kennen. Ik vertelde ze over m'n plannen voor vannacht. Enkelen vielen bijna in zwijm toen ze me hoorden, maar ze zegden allemaal "just do it". Behalve de oude, pezige man aan de refuge. Hij sprak geen Frans of Engels, maar had wel duidelijk mijn vraag verstaan. Met een bijzonder indringende blik keek hij me enkele seconden aan, en zei toen zacht "no, no".

Goed, ik was toch van plan om in de vooravond te beslissen. Ik begon in elk geval reeds aan de beklimming naar de meertjes hoog in het Vall de Coronas. Het pad dat vertrok aan de refuge vervaagde snel in het bos dus liep ik 500m terug om daar een duidelijk pad te nemen. Steil klom in nu naar het Ibonet de Coronas, het eerste van een hele reeks meertjes op zo'n 2250m. Iets voor 12u kwam ik er aan en ik nam alweer een pauze omdat ik anders toch veel te vroeg boven zou staan. Daarna trok ik verder naar het Ibon Inferior de Coronas (2620m), dat nog grotendeels bevroren was en waar ik stilaan de sfeer van het hooggebergte begon op te snuiven. Er stonden trouwens enkele expeditietenten nabij de uitvloeï van het meer van mensen die vandaag de Aneto waren gaan beklimmen. Ik nam opnieuw een lange pauze onder een nog steeds helderblauwe lucht. Daarna over de rotsen nog een drempel over tot het Ibon del Medio de Coronas, dat ik via enkele sneeuwvelden meteen omtrok langs de zuidzijde. Het was 14u40 en ik stond nu pal aan de voet van een enorm sneeuwveld dat ineens doorliep tot de Coll de Coronas (3208m), de poort naar de Aneto. Ik was aan de laatste bivakbare plaats aanbeland.

Het was nog steeds helder en de brandende zon deed de ijsplaten op het meer snel smelten. Ik besloot rond 18u te beslissen om al dan niet te klimmen. Dan zou ik rond 20u, een goed uur voor zonsondergang, de top bereiken. Rond 17u vormden zich de eerste cumuluswolken, een ongewoon laat uur. Tegen 18u was de hemel voor een kwart gevuld. Ik kreeg van een betrouwbare bron op het thuisfront de mededeling 'Verspreid onweer, trekt van west naar oost. Grote hagelkans'. Een onvoorstelbare mogelijkheid tot een droom van een topbivak... de onzekere voorspellingen... de oude man aan de refuge... ik bleef.

Dag 18 : Zondag 20/07/2008 : Rustdag Ibon del Medio de Coronas

En maar goed ook... het was rond 2u toen ik eventjes wakker werd en vage lichtflitsen opmerkte. Ik kroop uit de tent en zag ver naar het westzuidwesten weerlicht in de omgeving van het Cotiella-massief. Dat kwam alvast mijn kant uit. Ik verankerde de piketten van de tent nog wat extra met grote stenen. Het was trouwens een erg warme nacht voor op deze 2750m hoogte, zeker 10 graden. De sneeuw zou er zeer slecht bijliggen straks.

Een kwartiertje nadat ik het onweer voor het eerst had opgemerkt begon dan de kermis. Over de plaats waar mijn tent stond was ik op zich vrij gerust: niet ultrabeschut, maar toch met zeer hoge bergwanden in het noorden en oosten. Maar dit was niet zomaar een onweer. Het was het zwaarste onweer dat ik ooit meemaakte in de bergen, en met 90 dagen Pyreneeën en drie weken Corsica kan ik dat toch een referentie noemen. In een tijdsperiode van enkele seconden ging het plots van windstil naar een brute, gierende wind die ongenadig aan de tent sleurde. Daarenboven vielen nu hagelstenen zo groot als duivencieren naar beneden. De bliksemfrequentie lag niet ongewoon hoog, pakweg één bliksem per 5 seconden, maar het aantal inslagen was hallucinant hoog. Ik verwachtte niets anders dan een zwartgeblakerde bergkam aan te treffen op de Aneto.

Na een tiental minuten trok de wind dan nog verder aan. De tent werd helemaal platgedrukt leek elk ogenblik open te kunnen scheuren. Ik pakte snel mijn slaapzak en matje in om indien ze het zou gaan begeven meteen weg te kunnen. Die rukwinden moeten makkelijk hebben uitgehaald tot een stuk boven de 100km/h. Terwijl de hagel nog steeds met oorverdovend kabaal neerstroomde en geweldige donderslagen van de flanken van de Aneto rolden heb ik meer dan een uur met mijn rug tegen de centrale boogstok gezeten in de angst dat ze het anders zou begeven. Het was 3u30 toen het eindelijk wat begon te kalmeren en rond 4u achtte ik de situatie veilig genoeg om terug in mijn slaapzak te kruipen, ook al bleef het op enige afstand stevig bliksemen en donderen. Mijn vetrekplan borg ik alvast gewoon op. Ik was van plan geweest om al om 4u30 te vertrekken naar de top in het schijnsel van de volle maan. Daarvan kon nu uiteraard geen sprake zijn.

Toen ik rond 6u30 wakker werd zag de lucht er nog steeds erg onstabiel uit en de sneeuw was van erbarmelijk slechte kwaliteit. Toen al besloot ik dat het beter was om gewoon een dag te wachten voor mijn stoot naar het dak van de Pyreneeën. Het was zondag en

een hele meute mensen zag ik die dag traag de berg opklimmen. Rond 10u amuseerde ik me toen een plotse, stevige hagelbui plots voor totale desorganisatie zorgde bij enkele grote groepen klimmers en sommigen zelfs op hun gat naar beneden begonnen glijden over de sneeuw. Van twee berggidsen die in alle vroegte de top hadden gehaald kreeg ik enkele appels cadeau. De rest van de dag was het meestal zonnig en ik benijdde zelfs een beetje de mensen die ik vanaan

mijn tent op de top zag staan. Maar mijn tijd zou wel komen... Na een avondlijk onweer kroop ik in de tent. De wekker ging terug om 4u30.

Dag 19 : Maandag 21/07/2008 : Ibon del Medio de Coronas – Balcon de Benasque

Vertrek : 7u25

Aankomst : 14u30

Wandeltijd : 5u30

Klimmen : 1175m

Dalen : 1550m

Bergpassen : Coll de Coronas (3208m)

Bergtoppen : Pico de Aneto (3404m)

Geen onweer vannacht, ik sliep zeer goed en werd rond 4u30 wakker van mijn wekker. Ik hoefde zelfs niet naar buiten te kijken om te weten dat ik kon verderslapen: geen schijnsel van de maan op de tent... Mist! Was deze berg dan echt vervloekt? Ik foeterde even en sliep dan verder met de wekker op 6u30. Het was al volop licht aan het worden toen. Ik stak mijn hoofd buiten... en het wonder was geschied. De laatste mistflarden daalden net het dal in. Ik schoot uit m'n slaapzak, nam een goed ontbijt en pakte snel mijn boeltje. Om 7u25 bond ik mijn stijgijsers aan, nam mijn pickel ter hand en begon aan de beklimming. Eindelijk!

Hoog boven mij merkte ik twee mensen op, die af te leiden aan hun vrij trage ritme toch zeker een uurtje eerder moesten zijn vertrokken. Zelf schoot ik nu vooruit over de nog steeds redelijk mulle sneeuw. Het was opnieuw veel te warm gebleven vannacht. Maar de lucht was nu tenminste helder. Ik laveerde eerst over de sneeuw tussen 2 plaatsen door waar de morenerug al blootlag en week dan ver uit naar rechts om steeds over de sneeuw te kunnen blijven lopen en zo uiteindelijk de Coll de Coronas te benaderen. Na minder

dan een uur bereikte ik het finale stuk over de rotsen naar deze col. Er restte nog een zeer eenvoudige klauterpartij en dan bereikte ik de pas (3208m), waar ik voor het eerst in de zon liep en een uitzicht naar het noorden kreeg, over de Glaciér de Aneto naar de toppen op de grenskam met Frankrijk. Vlak op de col lag een ijsmeertje met daarachter een 10 meter hoge ijismuur van de gletsjer.

Ik nam een zeer korte pauze om terug mijn stijgijsers aan te binden (die had ik uitgedaan voor het stukje klauteren over de rotsen) en snel een koekje binnen te werken. Daarna klom ik naar het uitgesleten spoor toe van de klassieke noordelijke route op de Aneto, die vertrekt aan de Refugio de la Renclusa. Vanop deze route kwamen uiteraard nog geen mensen in de buurt van de top aangezien het toch zo'n 1300m klimmen is. Intussen had ik trouwens al meer dan de helft van mijn achterstand tot de Fransen afgeknaagd en op de steile passage over de gletsjer onder de Punta Oliveras Arenas maakte ik er een sport van om ze in te halen. Dat lukte. Voor ik het wist stond ik al aan het kleine plateau'tje op 3390m. Slechts de beruchte 'Puente de Mahoma', een luchtige klauterpassage, scheidde mij van de top. Het viel uiteindelijk beter mee dat het eruit ziet. Slechts op 1 plaats voel je echt aan dat je je geen foutjes kan veroorloven met een honderden meters diepe ravijn achter het kleine steuntje waar je met je voeten op balanceert. In tegenstelling met latere momenten op de dag was er echter geen enerverende file van tergend trage bange mensen en na hooguit anderhalve minuut zat de Puente de Mahoma er al op. Ik stond op de top van de Pico de Aneto (3404m). Geen enkele berg kwam hoger dan mij.

Het uitzicht was uiteraard geweldig. Voor het eerst in mijn leven stond ik in een wereld die echt deed denken aan het echte hoogalpiene. Van noordwest naar zuidoost ontvouwde zich een uitzicht op het nog grotendeels besneeuwde Aneto-Maladeta-massief, met op de noordkant enkele (bescheiden) gletsjers. Het feit dat onder de 2800m alles onder een dikke wolkendecken zat ik dus niets van de groene dalen zag droeg

uiteraard ook bij aan dat hooggebergte-gevoel. Het wolkenniveau viel ongeveer samen met de sneuwgrens. Sneeuw en een mer de nuages; de hoofdkleur vanop de Aneto was wit. Een volledig uitzicht vanop de Aneto heb ik dus niet gehad. Zeker in het noorden en het oosten kwam slechts hier en daar het topje van een berg boven de wolkenzee uit, bijvoorbeeld de Pic d'Estats. Aan de Spaanse zijde was de bewolking veel losser en kwamen Vallibierna, Turbon, Cotiella, Posets, Perdido, Perdiguero en nog veel meer goed tot hun recht. Er was zelfs een verrassend, frontaal zicht op de machtige Vignemale, meteen herkenbaar aan de Glacier d'Ossoue op z'n oostflank. De wolken waren misschien wel slecht voor het uitzicht, maar gaven mij wel een nog geweldiger gevoel van hoogte op de top.

De twee andere klimmers, Franse veertigers, bleven maar twee minuten op de top. Ze namen een foto van mij, vroeger me om hetzelfde te doen van zichzelf en waren weer naar beneden. Ik vraag me af of ze ook maar hebben rondgekeken. Waarschijnlijk beklommen ze vooral de hoogste berg van de Pyreneeën om een stoer verhaal te kunnen vertellen op café of bij de kerstkalkoen. Nu, mij geen probleem want ik had de top nu een uur lang helemaal voor mij alleen. Rond 10u zag ik de eerste groepen die vertrokken waren aan la Renclusa dan de Coll de Coronas bereiken en was de tijd gekomen om te beginnen aan de lange afdaling. Het ging zeer snel vooruit op de sneeuw. Ik was bovendien op het perfecte moment van het jaar hier: de verschrikkelijke blokkenvelden tussen de gletsjer en Portillon Superior (2908m), een bres in de Crencha de los Portillons op de klassieke route naar Refugio de la Renclusa, waren nog allemaal bedekt met sneeuw en leverden dus geen enkele moeite meer op, en na de Portillon Superior, wanneer de afdaling een stuk steiler werd, waren alle (potentiël gevaarlijke) sneeuwvelden net verdwenen. De mist in de Spaanse dalen loste intussen helemaal op, maar de hele afdaling en ook de rest van de dag nog zag ik hoe mist vanuit Frankrijk tevergeefs over de cols Spanje probeerde te veroveren.

Alle tegenliggers (het waren er trouwens minder dan ik had verwacht, hooguit een 40-tal) die ik die ochtend tegenkwam hadden maar één vraag: paniekerig kwebbelden ze in het Spaans “Puente de Mahoma, Puente de Mahoma??? Dificil?”. Waarop ik meestal een vaag antwoord gaf. Weet ik veel of hun referentieniveau de Mount McKinley is of de Kemmelberg. Al kwam ik toch enkele mensen tegen bij wie het veeleer het tweede zal zijn geweest. Op de gletsjer stelde ik trouwens nog iets heel bijzonders vast: zelfs boven de 3000m lag ze over het volledige traject vanaf de top tot beneden bezaaid met enorme hoeveelheden dode, uitgedroogde lieveheersbeesjes. Miljoenen waren het er. Wie mij hiervoor een verklaring kan geven, zal ik zeer dankbaar zijn.

Aan de Portillon Superior nam ik een korte pauze waarbij ik moest vaststellen dat m'n 3 liter water alweer op waren. Gelukkig diende zich niet veel verder een smeltwaterbeekje aan. De rest van de afdaling naar Refugio de la Renclusa was een enerverende bedoening over een steil en rotsachtig pad. Dat brengt mij trouwens tot de vraag wat ik nu de mooiste route vond op de Aneto, de zuidelijke of de noordelijke. Ik weet hier niet meteen een antwoord op te geven. De zuidelijke route haalt het sowieso op het gedeelte van 2000m tot 2700m meter, een rustige en open klim door het bos en langs enkele meertjes met veel bivakmogelijkheden. Hier aan de noordkant trof ik dus enkel puin en rotsen aan. Maar voor de rest is de noordelijke route al klimmend wel dramatischer. Het moet geweldig zijn om bij een opkomende zon die lange diagonaal te trekken over de gletsjer met steeds uitzicht op de top. Het laatste deel van de klim naar Coll de Coronas zoals ik die vanmorgen had gedaan moet het daar tegen afleggen. Vanaf de Coll de Coronas lopen de twee routes uiteraard gelijk. Het meest interessante is uiteraard een doorsteek, waarbij een doorsteek van noord naar zuid allicht het meest interessant is. In alle vroegte over de gletsjer, en 's middags dan lekker liggen verpozen in het gras aan het Ibonet de Coronas. Al is de zuid-noord-doorsteek misschien wel nog beter als je aan het einde nog iets over hebt... en dat had ik vandaag.

Eenmaal aangekomen aan de Refugio de la Renclusa was het namelijk nog maar 12u40 en ik voelde me nog zeer fris, ook al had ik net 1300m gedaald quasi zonder pauze. Ik kocht een colatje in de hut en ging in de schaduw zitten om het op te drinken. Het was een echte beestenboel aan de refuge. Een ezel die duidelijk het eten in m'n rugzak rook moest ik geregeld weggagen en ook enkele vuile honden liepen in de buurt van de hut rond. Daarnaast nog twee katten en zelfs een cavia. Er liepen ook constant mensen af en aan. Wat een drukte plots! Ik dronk mijn cola op en maakte maar snel dat ik weer weg was. 100m verder nam ik dan de rest van mijn middagpauze op een rustig plekje langs de beek.

Over een zeer veel belopen pad daalde ik verder tot het souvenirkraampje op de parking van La Besurta. Ik nam een foldertje mee met de uurregeling van de bussen naar Benasque voor morgenvroeg en begon dan een stukje de asfaltweg af te stappen. Ik had immers besloten om er vandaag nog een lap op te geven en reeds te klimmen naar het Balcon de Benasque, waar ik dan mijn laatste bivak van de tocht wou doen. Zoals gezegd was ik nog erg fris en de 500 klimmeters tot het hoogste plateau net onder de Port de Benasque had ik er, met veel overschot wandelend en rustig genietend van het zich openende uitzicht, al op een dik uur opzitten. Ik vond snel een plekje met een geweldig uitzicht op het hele dal, met daarachter de besneeuwde toppen van het Perdiguero-massief en natuurlijk het Aneto-massief, waar ik nu frontaal op de noordflank van uitkeek. Het was, na het Vallibierna-topbivak uiteraard, het mooiste bivak van de hele tocht. Welk een fenomenale dag had ik vandaag gehad, en aan welk een onvergetelijke,

intense vijfdaagse was ik bezig. Misschien wel de meest intense vijfdaagse uit mijn trekking-carrière. Het was de laatste avond van de tocht en ik probeerde een en ander op een rijtje te zetten. Ik kon maar tot één besluit komen: ik had er een bijzonder geslaagde drie weken opzitten.

Dag 20 : Dinsdag 22/07/2008 : Balcon de Benasque – Hospital de Benasque

Vertrek : 6u55

Aankomst : 10u45

Wandeltijd : 2u30

Klimmen : 390m

Dalen : 980m

Bergpassen : Port de Benasque (2445m)

Bergtoppen : Pic de Sauvegarde (2738m)

Slechts één hapje restte mij om de tocht helemaal af te ronden : ik wou vanmorgen nog snel de Pic de Sauvegarde op, een klassieke uitzichtstop op de Frans-Spaanse grens, om vervolgens af te dalen naar Hospital de Benasque en daar de bus te nemen naar Benasque. Mijn wekker ging om 6u20 en enkele minuten later vielen de eerste zonnestralen reeds op de top van de Pico de Aneto. Het duurde niet lang vooraleer het volledige Aneto- en Perdiguero-massief verdronken in de felrode alpenglow. In dit kader genoot ik van m'n ontbijt alvorens rond 6u55 te beginnen aan de beklimming. Mijn tent liet ik voorlopig staan. Er stond trouwens wat ijs op na een koude nacht.

De klim naar de Pic de Sauvegarde (2738m) verliep erg eenvoudig. Na 35 minuten had ik er de 400 klimmeters opzitten. Het was 7u30. Zowat een uur na zonsopkomst was het spel van licht en schaduw net op z'n best. Nevel hing nog in de valleien. Over het uitzicht kan ik blijven vertellen. Deze berg heeft z'n

naam als uitzichtstop absoluut niet gestolen en gaf voor mij uitzichten prijs die tot de mooiste van de hele reis behoren. Vooral de machtige, eindeloze noordflank van het Aneto-Maladeta-massief met bovenaan de nog besneeuwde gletsjers was natuurlijk erg dominant en om naar te blijven kijken.

Enerzijds was er de opluchting dat ook deze tocht weer goed was verlopen, anderzijds was het wel duidelijk dat ik graag nog een week langer had doorgetrokken. Ik was nog erg fris en conditioneel nu helemaal op scherp. Een moeilijk te verwoorden mix aan emoties overviel mij op de top. Ik zocht en vond de inscripties op de rotsen waar Ivo in één van z'n verslagen naar verwijst. Ik vond er terug uit 1947. Toen, jonge en onbezonnen

mensen zoals ik, als kleine mens maar door de kick met een gevoel van onaantastbaarheid op de top. Nu, 60 jaar later... De inscripties, de oude man aan de voet van de Aneto, de bloemen op het kerkhof van Alos d'Isil. De circel was rond.

